

## **Ainevaldkond „Keel ja kirjandus“**

### **1. Üldalused**

#### **1.1. Valdkonnapädevus**

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpetamise eesmärk põhikoolis on kujundada õpilastes eakohane keele- ja kirjanduspädevus, mis tähendab suutlikkust tajuda keelt ja kirjandust kui rahvusliku, riikliku ja iseenda identiteedi alust, mõista erinevaid kirjandustekste ning nende tähtsust Eesti ja maailma kultuuriloos. Keele- ja kirjanduspädevus hõlmab teadmisi ja oskusi, kujundamaks keele- ja kultuuriteadlikku inimest, kes käitub nii suulises kui ka kirjalikus suhtluses verbaalsele ja sotsiaalsele kontekstile vastavalt. Keele- ja kirjandusõpetusega taotletakse, et põhikooli lõpuks omandab õpilane järgmised valdkonnapädevused:

- 1) austab keelt kui kultuuri kandjat ja vahendajat, hindab seda kui avaliku suhtluse vahendit, väärtustab eesti rahvuskirjandust ja rahvapärimust ning keelelist ja kultuurilist mitmekesisust;
- 2) saavutab keeleteadlikkuse, arvestab kultuuris välja kujunenud keelekasutus- ja suhtlustavasid, teadvustab keeleoskust õpioskuste alusena ning identiteedi osana;
- 3) loeb, esitab ning kirjutab eri tüüpi ja liiki tekste, analüüsib tekstide keelekasutust, ülesehitust ja vormistust, väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;
- 4) leiab, hindab kriitiliselt ning kasutab eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, austab intellektuaalomandit;
- 5) mõistab ilukirjandusteose Kunstilisi väärtusi, analüüsib ja tõlgendab eri tüüpi ning eri žanris tekstide ülesehitust, väljendust ja sisu;
- 6) omandab lugemisharjumuse, väärtustab lugemist, kujundab loetu põhjal oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, rikastab mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda keele- ja kultuuriteadmisi.

#### **1.2. Ainevaldkonna õppeainete arvestuslik maht**

Ainevaldkonna kohustuslikud õppeained on vene keel, kirjandus ja eesti keel teise keelena. Vene keelt õpitakse 1.–9. klassis, kirjandust 5.–9. klassis. Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide maht on kooliastmete kaupa järgmine:

| Õppeaine                 | 1. klass | 2. klass | 3. klass | 4. klass | 5. klass | 6. klass | 7. klass | 8. klass | 9. klass |
|--------------------------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|----------|
| Eesti keel teise keelena | 4        | 4        | 4        | 5        | 5        | 5        | 5        | 5        | 5        |
| Vene keel                | 5        | 4        | 4        | 4        | 2        | 2        | 1        | 1        | 1        |
| Kirjandus                |          |          |          |          | 2        | 2        | 2        | 2        | 2        |

Ainevaldkonna õppeainete nädalatundide jaotus kooliastmete sees ja õppesisu klasside kaupa määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et vene keele ja kirjanduse õpitulemused ning kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud oleksid saavutatavad. Vene (või muu õppekeelega) koolis õpitakse alates esimesest klassist eesti keelt teise keelena. Õpitulemused on koostatud arvestusega, et kooli õppekeelest lähtuvalt on eesti / vene keel rakendatud lisaks keeletundidele ka 2 ainetundides. Vene keele ainekava on koostatud arvestusega, et II kooliastmes on õpitulemused saavutatavad 8 ja III kooliastmes 3 nädalatunniga. Kirjanduse ainekava puhul aga II kooliastmes 4 ja III kooliastmes 6 nädalatunniga. Eesti keele teise keelena ainekava alusel õpitakse muu õppekeelega klassis või erandjuhul individuaalse õppekava alusel tasemeni, kus õpilane on võimeline õppima täies mahus eesti keele ainekava alusel.

### 1.3. Ainevaldkonna kirjeldus ja valdkonnasisene lõiming

Põhikooli keele- ja kirjandusõpetust ühendab eesmärk tundma õppida, osata ja vallata loomulikku keelt, mis on mõtete ja tunnete vahendaja, kultuurilise, riikliku ja iseenda identiteedi kandja ning rahvuskultuuri vundament. Keeleoskus kõnes ja kirjas on inimese mõtlemis- ja tundevoime kujunemise, intellektuaalse arengu ja sotsialiseerumise alus. Eesti keele valdamine Eestis on hariduslik vajadus, mis on eduka ja jätkusuutliku õppimise eeldus kõikides õppeainetes. Vene keele valdamise eesmärk vene õppekeelega klassis on hoida sidet emakeelse kultuuripärandiga.

Ainevaldkonna õppeainetes omandab õpilane keele- ja kirjandusteadmisi, arendab lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusoskusi, et kasvada põhikooli lõpuks teadlikuks, aktiivseks ja vastutustundlikuks lugejaks, kirjutajaks ja suhtlejaks. Ainevaldkonna õppeained toetavad õpilase keele- ja kirjanduspädevuse kujunemist, identiteediloomet ning sotsiaalset ja kultuurilist arengut. Õpilane on võimeline eetilisi norme, olusid ja partnerit arvestades suhtlema, motiveeritult ja teadlikult õppima ja tegutsema.

1.–4. klassis arendatakse eesti / vene keele õppes kõiki keeleõpetuse osaoskusi, esmajoones suhtlus-, lugemis- ja tekstiloomes oskust ning õigekeelsust eri tekstiliikide, sealhulgas ilukirjandustekstide lugemise, jutustamise ja kirjutamise kaudu. Alates 5. klassist on eesti / vene

keel ja kirjandus eri õppeained, mida seob tekstikeskne ja žanriteadlik käsitusviis ning kõikide keeleõpetusoskuste mitmekülgne ja tasakaalustatud arendamine.

Eesti keele kui teise keele õpe lähtub Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja selle lisade põhimõtetest ning nendes kirjeldatud keeleoskustasemetest. Eesmärk on õpilaste toimetulek eestikeelses ühiskonnas, sh suutlikkus jätkata õpinguid ja siseneda tööturule. Ainevaldkonnasisese lõimingu põhialus on tekstikeskne keele- ja kirjandusõpetus, kus tekstikäsitlus hõlmab erinevaid tekste ja tekstitoiminguid. Tekstide kaudu õppides täieneb õpilase tekstikogemus ning kujuneb žanri- ja kontekstitunnetus. Keeleõppe tekstivalikus on eeldatavalt esindatud erinevad autentset ühiskonnas toimimiseks vajalikud tekstitüübid ja -liigid, nii suulised kui ka kirjalikud tekstid, mis peegeldavad suhtlustavasid ja -olukordi. Oskust tekste mõista ja luua arendatakse lõimitud aine- ja tekstiõpetuse kaudu, mis seotakse ortoloogia, grammatika ja leksika õpetamisega.

Kirjandusõppes soodustatakse õpilase kirjandushuvi, arendatakse tema lugejavõimeid, mõtte- ja tundemaailma, kujundatakse eetilisi tõekspidamisi ja esteetilisi hoiakuid, vaadeldakse sõnakunsti poeetikat ja kujundikeele olemust ning edendatakse väljendusoskust nii kõnes kui ka kirjas. Kirjandustekstide lugemise ja uurimise eesmärk on avardada õpilase kultuurikogemust, rikastada tema keeletunnetust, pakkuda inspiratsiooni ning toetada isiksuslikku arengut. Keele- ja kirjandusõpetusse lõimitakse audiovisuaalseid väljendusviise (pilt, film, video jm).

#### **1.4. Võimalusi valdkonnaüleseks lõiminguks, üldpädevuste arengu toetamiseks ja õppekava läbivate teemade käsitlemiseks**

Keele ja kirjanduse valdkonna ained lõimuvad valdkonnaüleselt kõikide õppeainetega ja toetavad pädevuste saavutamist teistes ainevaldkondades. Keeleoskus loob eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks ja toimetulekuks nii isiklikus kui ka avalikus elus. Kõikide valdkondade õppeained arendavad omakorda keelekasutuse põhipädevusi: sõnavara tundmist ja rakendamist, tekstimõistmist ja -loomet, pädevust suuliselt ja kirjalikult suhelda.

Valdkonnaülene lõiming tähendab, et kõikides õppeainetes tuleb ainekirjaoskuse saavutamiseks tegeleda tekstitoimingutega, st eri liiki tekstidega, ning tähelepanu juhtida ortograafia- ja grammatikareeglite normipärasele rakendamisele. Õpilaste funktsionaalne ja kriitiline kirjaoskus kujuneb välja mitte üksnes eesti / vene keele, vaid kõigi õppeainete õppimise tulemusel, mis eeldab pidevat koostööd aineõpetajate vahel. Keele- ja kirjandusõpetuse eriosa on tõsta õpilaste keeleteadlikkust, st anda teadmisi keele kohta, mis tagab tõhusa suhtluspädevuse, arusaamise keele varieerumisest žanriti ning grammatikast kui tähendusloome vahendist.

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete kaudu kujundatakse ja arendatakse õpilastes kõiki riiklikus õppekavas kirjeldatud üldpädevusi ja läbivaid teemasid. Seejuures on väga oluline aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö kogu õpilase õppeaja vältel, kuid oluline roll on ka teistel tugivõrgustikel, sh kodusel toetusel ja lapsevanema vastutusel. Üldpädevusteni jõutakse eri allikatest teavet hankides ja seda

kriitiliselt hinnates, eri liiki tekste lugedes, nende üle arutledes ja väideldes, erilaadseid tekste funktsionaalselt koostades ja kirjutades. Üldpädevuste kujundamisel kasutatakse erinevaid koostöövorme, õppemeetodeid ja -keskkondi, sh digivahendeid ja -võtteid, veebi- ja e-õppekeskkondi, analüüsitakse ja lahendatakse elulisi probleemolukordi ja väärtuskonflikte, arvestatakse õpilaste isikupära ja andelaadi. Üldpädevuste saavutamist toetab valdkonnaüleselt õppeainete eesmärgipärane lõimimine teistesse valdkondadesse kuuluvate õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik käsitlemine.

Läbivad teemad toetavad õpilase suutlikkust oma teadmisi ja oskusi erinevates olukordades rakendada, väärtusnorme, -hoiakuid ja -hinnanguid kujundada ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust. Läbivad teemad kui ühiskonnas tähtsustatud aineteülesed valdkonnad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vahendiks, neid on oluline arvestada emakeele ja kirjanduse õppesisu ja õpitulemuste kavandamisel, kooli õppekava koostamisel ja koolikeskkonna kujundamisel. Läbivate teemade käsitlemist toetavad projekt- ja probleemõpe, uurimis- ja loovtegevused, lugemis-, kirjutamis- ja suhtlusülesanded ning mitmekülgne info- ja digikirjaoskus. Valdkonnasisese ja -ülese lõimingu võimalusi, kõigi üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist kirjeldatakse kooli õppekava üldosas, nende rakendamist täpsustatakse valdkonnakavas.

## **1.5. Õppe kavandamine ja korraldamine**

Valdkondlikku õppetegevust kavandades ja korraldades:

- 1) lähtutakse õppekava alusväärtustest, üld- ja valdkonnapädevustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastmete õppe ja kasvatuse rõhuasetustest ning lõimingust teiste õppeainete ja läbivate teemadega;
- 2) arvestatakse didaktika nüüdisaegsete käsituste ja ainevaldkonnas toimunud arenguga, võetakse arvesse kohalikku eripära ning muutusi ühiskonnas;
- 3) toetatakse lõimingut valdkonna sees, õppeainete vahel ja õppekava läbivate teemadega, arendatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja hoiakuid;
- 4) rakendatakse mitmekesiseid ja kombineeritud õppemeetodeid ning aktiivsust, loovust, koostööd ja tagasisidet soodustavaid õppetegevusi, kujundatakse õpiharjumusi ja -oskusi;
- 5) arvestatakse õpilaste eelteadmisi, huvisid, individuaalseid eripärasid ja -võimeid, kasutatakse diferentseeritud sisu ja sobivat pingutust nõudvaid ülesandeid, mille sisu ja raskusaste toetavad individualiseeritud ja õpilasele tähenduslikku käsitlust, reageeritakse õpiraskustele ning pakutakse õpiabi;
- 6) taotletakse mõõdukat ja ühtlaselt jaotuvat õpikoormust, mis soodustab motivatsiooni ning jätab aega puhkuseks ja huvitegevuseks;
- 7) tegeldakse probleemikeskselt ja kogemuspõhiselt eluliste nähtuste ja olukordadega, seostatakse oskusi igapäevaelu ja jätkuõpingutega;

- 8) loetakse ja käsitletakse eri tüüpi ja liiki tekste ea- ja jõukohasuse, valikulisuse ja huvidele vastavuse põhimõttel ning ühise identiteedi kujundamise eesmärgil;
- 9) kujundatakse õpilase keeleteadlikkust, metakeele valdamist, suhtlus- ja väljendusoskust, keeleressursside ja -allikate teadliku kasutamise oskust;
- 10) kasutatakse digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, arendatakse info-, meedia- ja digikirjaoskust;
- 11) arendatakse eri liigis ning žanris ilukirjandustekstide avatud ja loovat analüüsi-, tõlgendamis- ja mõistmisoskust, ilukirjandusliku poeetika tundmist;
- 12) tegeldakse tekstilooma ja -esitlusega ning omaloomingulise kirjutamisega, kasutatakse selleks ka digivahendeid ja veebikeskkondi.

## 1.6. Hindamine

Keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete hindamise eesmärk on saada ülevaade õpitulemuste saavutatusest ja õpilase individuaalsest arengust ning kasutada seda teavet õppe tulemuslikumaks kavandamiseks ja ennastjuhtiva õppija kujundamiseks. Hinnatakse õpitulemuste saavutatust, mis on kooskõlas õppesisu ja -tegevustega ning vastavuses ainealasete teadmiste, oskuste ja hoiakutega. Hoiakute hindamisel (nt mõistab, kujundab, tähtsustab, väärtustab) antakse õpilasele suunavaid ja toetavaid sõnalisi hinnanguid. Hinnatakse nii õppeprotsessi vältel kui ka õppeteema lõpus. Selleks rakendatakse nii diagnostilist, kujundavat kui ka kokkuvõtvat hindamist, mida väljendatakse nii sõnaliste hinnangute kui ka numbriliste hinnetena. Diagnostilise hindamise käigus selgitatakse välja õpilaste eelteadmiste ja oskuste tase, ainealased väärarusaamad ja spetsiifilised õpiraskused, et kavandada järgnevat õppimist ja õpetamist. Õppeprotsessi käigus rakendatakse kujundavat hindamist, kus õpilane saab suulist ja kirjalikku tagasisidet oma õpitulemuste saavutamise taseme ning tugevate külgede ja arenguvõimaluste kohta. Kokkuvõttev hindamine toimub üldjuhul õppeperioodi või mahuka õppeteema lõpul, et kontrollida nii õppetöös püstitatud eesmärkide saavutamist kui ka riikliku õppekavaga sätestatud õpitulemuste saavutatust. Kokkuvõttev hinne võib kujuneda õppeperioodi jooksul toimunud hindamise tulemusena, seejuures arvestatakse, et hinnetel võib sõltuvalt töö mahust olla erinev kaal.

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane hindamisprotsessi nii oma töö hindamisel kui ka kaasõpilaste tagasisidestamisel. Õpilasele on õppeprotsessi alguses teada, mida ja millal hinnatakse, milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ning millised on hindamise kriteeriumid. Õpilast suunatakse õppeprotsessi käigus oma õppimist ja püstitatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Vene keele õppimisel I kooliastmes hinnatakse õpilase

- 1) suulist keelekasutust, s.o kõnelemist ja kuulamist,
- 2) lugemist, s.o lugemistehnikat, kirjandus- ja muude tekstide tutvustamist, analüüsi ja mõistmist,

3) kirjutamist, s.o kirjatehnikat, õigekirja ja tekstiloomet.

Vene keele õppimisel II ja III kooliastmes hinnatakse õpilase

1) suulist ja kirjalikku suhtlust,

2) tekstide vastuvõttu, s.o analüüsi ja mõistmist,

3) tekstiloomet, s.o eri tüüpi ja liiki tekstide kirjutamist,

4) keeleteadmisi, s.o õigekeelsuse ja keelehoolde põhimõtete rakendamist ning keelevelikute teadvustamist. Keeleõpetuses on suurem osakaal erinevate kirjalike tekstide hindamisel, sest kirjalik keel on peamine keeleoskuse näitaja. Õigekeelsust ja keeleteadlikke valikuid hinnatakse üldjuhul tekstiloomet osana tekstiliigi eripära ja kirjutamise eesmärgi kontekstis.

Vene keeles hinnatakse peamiselt eri tüüpi ja liiki kirjalikke tekste. I kooliastmes hinnatakse jutustavaid tekste, näiteks suulisi ja kirjalikke ümberjutustusi, kirjalikku jutustust pildi, pildiseeria või muu alusteksti põhjal, jutustusi enda elust. II kooliastmes hinnatakse jutustavaid, kirjeldavaid ja põhjendavaid tekste, sealhulgas kirjalikku jutustust alusteksti põhjal, jutustavat kirjandit, arvustust. Teabetekstidest hinnatakse kirjeldust, iseloomustust, kokkuvõtteid, kultuuriainelisi lühiaurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning e-kirja kirjutamist. III kooliastmes hinnatakse ka arutlevat kirjandit, selle ülesehitust, teksti vastavust teemale, asjakohaseid näiteid, võrdlemise, seoste loomise ja järelduste tegemise oskust ning isikliku suhtumise väljendamist põhjendatud argumentide toel. III kooliastmes hinnatakse teabetekstidest kindlal eesmärgil kirjutatud ülevaateid ja kultuuriainelisi lühiaurimusi, nende põhjal loodud esitlusi ja ettekandeid ning avaliku suhtluse žanre, nagu näiteks avaldus. Peale selle hinnatakse oskust kirjutada levinumaid meediažanre.

Tekstide hindamisel seatakse hindamiskriteeriumid, mis arvestavad tekstiliigile omaseid tunnuseid ja õpilase keelelist arengut. Hindamiskriteeriumid puudutavad tekstide sisu ja ülesehitust, konteksti sobivat lausestust ja sõnastust, õigekirja ja vormistust. Kirjanduse õpitulemusi hinnatakse eesti / vene keele õpitulemustest eraldi alates 5. klassist.

II ja III kooliastmes hinnatakse kirjanduse õppimisel

1) tervikteoste ja tekstikatkendite lugemist ja tutvustamist,

2) tekstide jutustamist ja esitamist,

3) kirjandustekstide analüüsi, tõlgendamist ja mõistmist,

4) omaloomingulisi töid,

5) kirjandusteadmisi (nt kirjandusmõistete ja kirjandusloolise konteksti tundmist).

Vene keele ja kirjanduse õpitulemuste kontrolli ja hindamise vormid peavad olema mitmekesised. Need peavad hõlmama suulisi ja kirjalikke tegevusi, ühe- ja mitmeotstarbelisi sooritusi, nagu individuaalsed, paaris- ja rühmatööd, rakenduslikud testid ja harjutused, ainealased kontrolltööd, analüüsi- ja tõlgendusülesanded, lugemispäeviku pidamine ja õpimapi koostamine. Hindamiseks sobivad veel mitmesugused oskusi edendavad sooritusülesanded, nagu luule-, proosa- ja draamateksti esitamine, arutleva kirjandi kirjutamine, uurimis- või praktilise

töö tegemine, projekti koostamine ja elluviimine, ettekande loomine ja esitlemine, avalik esinemine. Lugemiskontrollile, mis piirdub sisu meenutavate faktiküsimustega, tuleb eelistada arutlusele suunavaid analüüsi- ja tõlgendusküsimusi, mõttevahetust teksti väärtuste ja sõnumi üle.

Kirjanduse hindamisel pole alati (nt loovtöodes ja tekstitõlgendustes) võimalik täpselt määratleda teadmiste ja oskuste standardit, mistõttu on hindamise skaala võrdlemisi paindlik. Hinnates omaloomingulisi töid, võib tunnustada idee ja teostuse originaalsust, iseseisvust, üldistavust või muud vaatenurka. Arutluste (nt arutlevate kirjandite) puhul hinnatakse arvamuste ja seisukohtade veenvust, argumenteeritust, seostatust. Õpilase seisukohtadele ühiskonnas ja maailmas toimuva kohta antakse sõnalist kirjeldavat tagasisidet. Kõikides kirjalikes töodes tähistab aineõpetaja keelevead, kuid hindamisel arvestab soorituse väärtusi vastavalt ülesande eesmärgile ja kokkulepitud hindamiskriteeriumidele.

Eesti keele kui teise keele aines hinnatakse saavutatud õpitulemusi, mis põhinevad Euroopa keeleõppe raamdokumendi vastava taseme kirjeldustel. Eesti keele kui teise keele õppes käsitletakse keelevigu õppimise loomuliku osana ning neid parandatakse ja arvestatakse hindamisel vastavalt õppetegevuse eesmärgile.

Keele ja kirjanduse valdkonna ainete hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest, hindamise nõuded ja korraldus, sh mittedumbrilise hindamise kasutamine ja mujal õpitu arvestamine täpsustatakse kooli õppekavas.

### **1.7. Õppekeskkond**

Kool koostöös aineõpetajatega korraldab keele ja kirjanduse valdkonna õppeainete õpet: 1) viisil, kus luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivaldavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu;

2) ruumis, kus saab kasutada digitehnoloogiat, -keskkondi ja -materjale, et arendada info, meedia- ja digikirjaoskust;

3) ruumis, kus on võimalik liikumist eeldavateks tegevusteks inventari ümber paigutada (nt rühmatööd, õppemängud, draamaõppe ülesanded);

4) eesti keel teise keelena õppetunnis rühmades, mille soovitatav suurus on kuni 15 õpilast;

5) väljaspool kooliruumi, et rakendada õppimist toetavaid ja mitmekesisavaid õppevorme (nt projekt-, õues- ja reisiõpe) ja -tegevusi (nt õppekäik teatrisse, muuseumisse, raamatukokku, kohtumised kirjanike ja tõlkijatega, osavõtt olümpiaadidest ja konkurssidest, valdkondlikud teemapäevad ja -nädalad).

Pädevuste peamiste komponentide – teadmiste, oskuste ja hoiakute – kujundamisel on kandev roll õpetajal, kes loob sobiva õppekeskkonna ja toetab väärtuskasvatust, ning koolil, kus normide, väärtuste, rituaalide, sümbolite ja lugude kaudu edendatakse omanäolist koolikultuuri.

## **2. Ainekavad**

### **2.1. Eesti keel teise keelena**

#### **2.1.1. Õppeaine kirjeldus**

Muu kodukeelega õpilased õpivad eesti keelt teise keelena eesmärgiga lõimuda Eesti ühiskonda ning tulla edukalt toime nii koolis kui ka väljaspool kooli. Eesti keel on paljudele muu kodukeelega õpilastele emakeele kõrval esimene õpitav keel. Seetõttu on eriti oluline õppe huvitavus ja jõukohasus, et tekiks ja säiliks õpimotivatsioon. Õppetöös kasutatakse tänapäevaseid ja kaasahaaravaid õppematerjale ning autentseid lugemis ja kuulamistekste, mis hoiavad õpilasi kursis ühiskonnas toimuvaga ja tekitavad eesti keele kasutamise soovi. Keeletundides kasutatakse inspireerivaid aktiivõppemeetodeid, mis toetavad eri õpistiiliga õpilasi, võimaldavad õpilastel keelt eesmärgipäraselt kasutada ja aitavad luua keelest süsteemse arusaamise. Õppeprotsessis arendatakse õpilaste õpioskusi, oskust teha koostööd ja töötada iseseisvalt ning kasutada tõhusaid keeleõppevõtteid. Kasutatakse keelekeskkonna võimalusi: õpilasi suunatakse jälgima eestikeelset meediat, suhtlema eesti keeles väljaspool koolitunde, osalema eestikeelsetel üritustel, kutsutakse tundidesse eestikeelseid külalisi jmt. Eesti keelt õppides väärtustatakse ka teisi keeli ja kultuure, eriti õpilaste päritolukultuuri. Eesti keele kui teise keele õppes keskendutakse järgmistele teemavaldkondadele: mina ja teised; kodu ja lähiümbrus; Eesti ja maailm; igapäevaelu; õppimine ja töö. Iga valdkonnaga tegeldakse korduvalt vastavalt õpilaste keeleoskustasemele, kogemustele, huvidele ning vajadustele. Eesti keele tunnis suheldakse eesti keeles. Vajaduse korral kohandab õpetaja oma keele tasemekohaseks ja/või jagab toetavaid selgitusi. Eesti keele kui teise keele õpetaja teeb koostööd teiste õppeainete õpetajatega, et toetada keeleliselt teiste ainete omandamist ning aidata õpilastel näha ainetevahelisi seoseid. Eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse ainevaldkonna üldpõhimõtetest.

#### **2.1.2. Teadmised, oskused, hoiakud**

| <b>I kooliaste</b>                                                                                                                        | <b>II kooliaste</b>                                                                                                                                           | <b>III kooliaste</b>                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: | 6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B1- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: | 9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2- keeleoskustaseme, mis tähendab, et ta: |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest;<br>2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses;<br>3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast; 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste;<br>5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid; 6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme. | 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest;<br>2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;<br>3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks;<br>4) koostab isiklike lihtsaid eri tüüpi tekste;<br>5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;<br>6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;<br>7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme. | 1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste; 2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel;<br>3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti;<br>4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel;<br>5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega;<br>6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid;<br>7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 1. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                      | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                                                                                          | Lõiming                  | Läbivad teemad       |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|----------------------|
| 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;<br>2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt; | <b>Mina ja teised</b><br>Enese, pereliikmete ja sõprade tutvustamine.<br>Eesnimi, perekonnanimi, vanus, perekonnaliikmed.<br>Olulisemad viisakusfraasid Kehaosad | Emakeel<br>Inimeseõpetus | Väärtused ja kõlblus |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                     |                                                     |                                                                                          |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;</p> <p>4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;</p> <p>5) saab üldjoontes aru tavasuhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;</p> <p>6) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;</p> <p>7) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;</p> <p>8) jutustab endale olulistest sündmustest;</p> <p>9) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist; 10) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;</p> <p>11) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;</p> <p>12) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;</p> <p>13) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara;</p> <p>14) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;</p> | <p><b>Kodu ja lähiümbrus</b><br/> Kodukoht<br/> Kodukoha loodus<br/> Perekondlikud sündmused<br/> Kodu (ruumid majas, mööbel)<br/> Koduloomad<br/> Sünnipäev</p>                                                    | Emakeel<br>Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Kunst   | Keskkond ja jätkusuutlik areng                                                           |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p><b>Igapäevaelu. Õppimine ja töö.</b><br/> Tervis<br/> Koolitarbed<br/> Klassiruum<br/> Nädalapäevad<br/> Söögid ja joogid<br/> Klassiruumi sisustus<br/> Koolitarvete nimetused<br/> Nädalapäevade nimetused</p> | Emakeel<br>Inimeseõpetus<br>Tööõpetus               | Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskond,<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Tervis ja ohutus |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p><b>Eesti</b><br/> Aastaajad<br/> Rahvakalendri tähtpäevad</p>                                                                                                                                                    | Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Kunst<br>Tööõpetus | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Kultuuriline identiteet                                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p><b>Vaba aeg</b><br/> Mänguasjad</p>                                                                                                                                                                              | Inimeseõpetus<br>Kunst<br>Tööõpetus                 | Tervis ja ohutus                                                                         |

|                                                                |  |  |  |
|----------------------------------------------------------------|--|--|--|
| 15) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt. |  |  |  |
|----------------------------------------------------------------|--|--|--|

## 2. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                                                                                                 | Lõiming                                             | Läbivad teemad                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|
| 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;<br>2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;<br>3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;<br>4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;<br>5) saab üldjoontes aru tava-suhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;<br>6) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;<br>7) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;<br>8) jutustab endale olulistest sündmustest; | <b>Mina ja teised</b><br>Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega; viisakusväljendid.                                                                                     | Ühiskonnaõpetus                                     | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Kodu ja lähiümbrus</b><br>Elu linnas ja maal; kodu kirjeldamine; avalikud kohad; lemmikloomad; töövahendid ning kohustused kodus; rõõmsad ja kurvad sündmused peres. | Emakeel<br>Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Kunst   | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Väärtused ja kõlblus                            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Igapäevaelu. Õppimine ja töö.</b><br>Avalikud asutused; turvaline liiklemine; tee küsimine ja juhatamine; päeva plaanimine; ametid ja töökohad                       | Emakeel<br>Inimeseõpetus<br>Tööõpetus               | Teabekeskkond<br>Väärtused ja kõlblus                                             |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Kodukoht Eesti</b><br>Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahalikud sündmused.                      | Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Kunst<br>Tööõpetus | Kultuuriline identiteet<br>Keskkond ja jätkusuutlik areng                         |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                    |                                              |                                                           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| <p>9) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist;</p> <p>10) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;</p> <p>11) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;</p> <p>12) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;</p> <p>13) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara;</p> <p>14) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;</p> <p>15) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.</p> | <p><b>Vaba aeg</b><br/>kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelistused; perepuhkus; aastaajad ja puhkus; spordialad ning sportlikud tegevused.</p>                          | <p>Inimeseõpetus<br/>Kunst<br/>Tööõpetus</p> | <p>Kultuuriline identiteet.<br/>Väärtused ja kõlblus</p>  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p><b>Riigid ja nende kultuur</b><br/>Euroopa riigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad.</p> | <p>Loodusõpetus</p>                          | <p>Kultuuriline identiteet.<br/>Väärtused ja kõlblus.</p> |

### 3. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                 | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                                     | Lõiming                          | Läbivad teemad                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest;</p> <p>2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt;</p> | <p><b>Mina ja teised</b><br/>Suhtlemine pereliikmete ja kaaslastega; viisakusväljendid. Välimus, riietus, ühised tegevused pereliikmetega.</p> | <p>Emakeel<br/>Inimeseõpetus</p> | <p>Väärtused ja kõlblus<br/>Tervis ja ohutus<br/>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                               |                                                                                                                     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt;</p> <p>4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt;</p> <p>5) saab üldjoontes aru tavasuhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest;</p> <p>6) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid;</p> <p>7) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi;</p> <p>8) jutustab endale olulistest sündmustest;</p> <p>9) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mittemeeldimist; 10) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades;</p> <p>11) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist;</p> <p>12) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot;</p> <p>13) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara;</p> | <p><b>Kodu ja lähiümbrus</b><br/>Elu linnas ja maal; aadress, elukoht, kodu ja lähiümbruse lühikirjeldus; avalikud kohad; lemmikloomad; töövahendid ja kohustused kodus; rõõmsad ja kurvad sündmused peres. Sugulased, enda ja pereliikmete igapäevased tegemised.</p>                                                                           | <p>Emakeel<br/>Loodusõpetus<br/>Inimeseõpetus<br/>Kunst</p>   | <p>Väärtused ja kõlblus<br/>Tervis ja ohutus<br/>Keskkond ja jätkusuutlik areng.</p>                                |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><b>Igapäevaelu. Õppimine ja töö.</b><br/>Avalikud asutused; turvaline liiklemine; tee küsimine ja juhatamine; päeva planeerimine; päevatoimingud kodus ja koolis, ning nende tegevustega seotud vahendid: söögikorrad ja tervislik toit, hügieeniharjumused, koolipäev ja selle võrdlemine, õppeained, kool ja klass. Ametid ja töökohad.</p> | <p>Emakeel<br/>Inimeseõpetus<br/>Tööõpetus</p>                | <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine<br/>Teabekeskond<br/>Tehnoloogia ja innovatsioon<br/>Tervis ja ohutus</p> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><b>Kodukoht Eesti</b><br/>Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahvalikud sündmused. Loodus, loomad, põhilised aastaaegade ilma kirjeldavad omadussõnad (hea/halb ilm, päikseline, vihmane jm)</p>                                                                            | <p>Loodusõpetus<br/>Inimeseõpetus<br/>Kunst<br/>Tööõpetus</p> | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng<br/>Kultuuriline identiteet</p>                                                   |

|                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                |                                                                   |                                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 14) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse;<br>15) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt. | <b>Vaba aeg</b><br>Kooliväline tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelistused; perepuhkus; aastaajad ja puhkus; spordialad ja sportlikud tegevused. Aastaajad. Liiklus liiklusvahendid, ohutus.    | Inimeseõpetus<br>Kunst<br>Tööõpetus                               | Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskond<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Tervis ja ohutus        |
|                                                                                                                              | <b>Riigid ja nende kultuur</b><br>Euroopa riigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, sümbolika, eripära, huvipakkuvad paigad, muuseumid; eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad. | Loodusõpetus<br>Eesti keel<br>Kunst<br>Tööõpetus<br>Inimeseõpetus | Teabekeskond<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Väärtused ja kõlblus<br>Kultuuriline identiteet |

#### 4. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                                                     | Lõiming                                     | Läbivad teemad                                                          |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|
| 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades oma sõnavara piires;<br>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest;<br>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;<br>4) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jm; | <b>Mina ja teised</b><br>Iseloom<br>Välimus<br>Enesetunne ja tervis<br>Suhted sõpradega ning lähikondsetega<br>Viisakas käitumine<br>Suve veetmine<br>Haigused | Emakeel<br>Ühiskonnaõpetus<br>Inimeseõpetus | Keskond ja jätkusuutlik areng<br>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                            |                                                                                                                                                |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu;</p> <p>6) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest;</p> <p>7) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>8) oskab vestelda kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile lihtsate lausetega;</p> <p>9) kirjeldab kohti, tegevusi ja inimesi;</p> <p>10) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;</p> <p>11) avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta;</p> <p>12) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, ankeet;</p> <p>13) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;</p> <p>14) valdab põhisisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit;</p> <p>15) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;</p> <p>16) kasutab grammatika põhitähtsusi võrdlemise korrektselt;</p> | <p><b>Kodu ja lähiümbrus</b> Tähtpäevad</p> <p>Kodu ja koduümbrus</p> <p>Sugulased</p> <p>Igapäevased kodused</p> <p>tööd ja tegemised</p> <p>Perekonnaliikmed</p> <p>Nimed</p> <p>Tuba</p>                                                                                                                          | <p>Ajalugu</p> <p>Geograafia</p> <p>Inimeseõpetus</p> <p>Emakeel</p>                                                       | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p> |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p><b>Kodukoht Eesti</b></p> <p>Eesti asukoht, sümbolika ning tähtpäevad</p> <p>Linn ja maa</p> <p>Loodus ja ilm</p> <p>Käitumine looduses</p> <p>Seened ja puud</p> <p>Juur- ja puuviljad</p> <p>Eesti linnad</p> <p>Eesti kirjanikud</p> <p>Rahvakalendri tähtpäevad</p> <p>Jõulud</p> <p>Linnud</p> <p>Taimed</p> | <p>Ajalugu</p> <p>Geograafia</p> <p>Inimeseõpetus</p> <p>Kirjandus</p> <p>Muusika</p> <p>Bioloogia</p> <p>Loodusõpetus</p> | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>       |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                   |                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 17) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt. | <b>Igapäevaelu.</b><br><b>Õppimine ja töö.</b><br>Kodused toimingud<br>Tee küsimine ja juhatamine<br>Kool ja klass<br>Ametid<br>Turvaline liiklemine,<br>Tervislik eluviis ja toitumine.<br>Kooliruum<br>Koolitarbed | Geograafia<br>Inimeseõpetus                                                       | Keskkond ja jätkusuutlik areng.<br>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.<br>Tehnoloogia ja innovatsioon.<br>Tervis ja ohutus.<br>Kodanikualgatus ja ettevõtlikus.<br>Teabekeskkond. |
|                                                               | <b>Vaba aeg</b><br>Huvid<br>Erinevad vaba aja veetmise viisid<br>Mängud<br>Talverõõmud<br>Raamatute teisend ja žanrid                                                                                                | Inimeseõpetus<br>Muusika                                                          | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Tervis ja ohutus<br>Kultuuriline identiteet                                |
|                                                               | <b>Riigid ja nende kultuur</b><br>Õpitavat keelt<br>kõnelevate riikide sümboolika<br>Tähtpäevad ja kombed                                                                                                            | Ühiskonnaõpetus<br>Ajalugu<br>Geograafia<br>Inimeseõpetus<br>Kirjandus<br>Muusika | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Kodanikualgatus ja ettevõtlikus<br>Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus                                                                  |

## 5. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                                                                 | Lõiming                                                                     | Läbivad teemad                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades oma sõnavara piires;<br>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest;<br>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;<br>4) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jm;<br>5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu;<br>6) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest;<br>7) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;<br>8) oskab vestelda kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile lihtsate lausetega;<br>9) kirjeldab kohti, tegevusi ja inimesi;<br>10) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaolu olukordades;<br>11) avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta;<br>12) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, ankeet; | <b>Mina ja teised</b><br>Iseloom<br>Välimus<br>Enesetunne ja tervis<br>Suhted sõpradega ning lähikondsetega<br>Viisakas käitumine<br>Suve veetmine<br>Haigused             | Emakeel<br>Ühiskonnaõpetus<br>Inimeseõpetus                                 | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine                                                    |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Kodu ja lähiümbrus</b><br>Tähtpäevad<br>Orienteerumine<br>Kodu ja koduümbrus<br>Sugulased<br>Igapäevased kodused tööd ja tegemised<br>Perekonnaliikmed<br>Nimed<br>Tuba | Ajalugu<br>Geograafia<br>Inimeseõpetus<br>Emakeel                           | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine<br>Väärtused ja kõlblus<br>Kultuuriline identiteet |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Kodukoht Eesti</b><br>Eesti asukoht, sümbolika ning tähtpäevad<br>Linn ja maa                                                                                           | Ajalugu<br>Geograafia<br>Inimeseõpetus<br>Kirjandus<br>Muusika<br>Bioloogia | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus<br>Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                     |                             |                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 13) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;<br>14) valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit;<br>15) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;<br>16) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;<br>17) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt. | Loodus ja ilm<br>Käitumine looduses<br>Seened ja puud<br>Juur- ja puuviljad<br>Eesti linnad<br>Eesti kirjanikud<br>Rahvakalendri tähtpäevad<br>Jõulud<br>Linnud<br>Taimed                                           | Loodusõpetus                |                                                                                                                                                                                 |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Igapäevaelu.</b><br><b>Õppimine ja töö</b><br>Kodused toimingud<br>Tee küsimine ja juhatamine<br>Kool ja klass<br>Ametid<br>Turvaline liiklemine,<br>Tervislik eluviis ja toitumine.<br>Kooliruum<br>Koolitarbed | Geograafia<br>Inimeseõpetus | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Tervis ja ohutus<br>Kodanikualgatus ja ettevõtlikus<br>Teabekeskkond |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>Vaba aeg</b><br>Huvid<br>Erinevad vaba aja veetmise viisid<br>Sport ja reklaam<br>Filmid<br>Kultuuriline mitmekesisus<br>Mängud                                                                                  | Inimeseõpetus<br>Muusika    | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Tervis ja ohutus<br>Kultuuriline identiteet                          |

|  |                                                                                                                                                                           |                                                                                   |                                                                                                                            |
|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | Talverõõmud<br>Raamatute teisend ja žanrid                                                                                                                                |                                                                                   |                                                                                                                            |
|  | <b>Riigid ja nende kultuur</b><br>Õpitavat keelt<br>kõnelevate riikide<br>sümboolika<br>Tähtpäevad ja kombed<br>Eakohased aktuaalsed<br>Ühiskondlikud teemad<br>Muuseumid | Ühiskonnaõpetus<br>Ajalugu<br>Geograafia<br>Inimeseõpetus<br>Kirjandus<br>Muusika | Keskkond ja jätkusuutlik<br>areng<br>Kodanikualgatus ja<br>ettevõtlikus<br>Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus |

## 6. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                                                                                       | Lõiming                                     | Läbivad teemad                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
| 1) tuleb toime igapäevastes<br>suhtlusolukordades;<br>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest,<br>sõnumitest, juhistest ja kirjadest;<br>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega<br>suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;<br>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi<br>põhisistust; | <b>Mina ja teised</b><br>Iseloom<br>Välimus<br>Enesetunne ja tervis<br>Suhted sõpradega<br>Viisakas käitumine<br>Tugevad ja nõrgad küljed<br>Viisakad sõnad<br>Välimuse ja riietuse kirjeldamine | Emakeel<br>Ühiskonnaõpetus<br>Inimeseõpetus | Keskkond ja jätkusuutlik<br>areng<br>Elukestev õpe ja karjääri<br>planeerimine |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;</p> <p>6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu;</p> <p>7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;</p> <p>10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;</p> <p>11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;</p> <p>12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;</p> <p>13) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;</p> <p>14) avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta;</p> <p>15) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet;</p> <p>16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel;</p> <p>17) valdab põhisisu, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;</p> | <p><b>Kodu ja lähiümbrus</b></p> <p>Tähtpäevad</p> <p>Orienteerumine</p> <p>Kodu ja koduümbrus</p> <p>Sugulased</p> <p>Kodused tööd ja tegemised</p> <p>Perekondlikud sündmused</p> <p>Transpordid</p> <p>Õigused ja kohustused</p> <p>Toa kirjeldamine</p> <p>Lemmikloomad</p>                         | <p>Ajalugu</p> <p>Geograafia</p> <p>Inimeseõpetus</p> <p>Emakeel</p>                                                       | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p>                                                            |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Kodukoht Eesti</b></p> <p>Eesti sümbolika ning tähtpäevad</p> <p>Eesti tuntud inimesed</p> <p>Loodus, ilm ja looduskaitse</p> <p>Eesti pidupäevad ja argipäevad</p> <p>Eesti linnad</p> <p>Loomad</p> <p>Eesti lauljad ja kirjanikud</p>                                                          | <p>Ajalugu</p> <p>Geograafia</p> <p>Inimeseõpetus</p> <p>Kirjandus</p> <p>Muusika</p> <p>Bioloogia</p> <p>Loodusõpetus</p> | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p>                                                                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Igapäevaelu. Õppimine ja töö.</b></p> <p>Kodused toimingud</p> <p>Tee küsimine</p> <p>Juhatamine</p> <p>Koolirõõmud ja koolimured</p> <p>Tervislik eluviis ja toitumine</p> <p>Suhtlemine teeninduses</p> <p>Turvalisus</p> <p>Õpioskused ja harjumused</p> <p>Kutsevalik, ametid ja töökohad</p> | <p>Geograafia</p> <p>Inimeseõpetus</p>                                                                                     | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikus</p> <p>Teabekeskond</p> |

|                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                   |                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;<br>19) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;<br>20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt. | Hinded<br>Abi telefoni teel<br>Tehnika                                                                                                                                                                                                      |                                                                                   |                                                                                                                                                             |
|                                                                                                                                                                                 | <b>Vaba aeg</b><br>Huvid<br>Erinevad vaba aja veetmise viisid<br>Sport ja reklaam<br>Kultuuriline mitmekesisus<br>Reisimine<br>Huviringid<br>Muusika žanrid ja pillid<br>Teatri žanrid<br>Spordialad<br>Talve- ja suverõõmud                | Inimeseõpetus<br>Muusika                                                          | Keskkond ja jätkusuutlik areng.<br>Elukestev õpe ja karjääri planeerimine.<br>Tehnoloogia ja innovatsioon.<br>Tervis ja ohutus.<br>Kultuuriline identiteet. |
|                                                                                                                                                                                 | <b>Riigid ja nende kultuur</b><br>Õpitavat keelt kõnelevate riikide sümboolika<br>Tähtpäevad ja kombed<br>Eakohased aktuaalsed ühiskondlikud teemad<br>Tuntumate riikide nimed, rahvad ja keeled<br>Raha ja kulutused<br>Prügi sorteerimine | Ühiskonnaõpetus<br>Ajalugu<br>Geograafia<br>Inimeseõpetus<br>Kirjandus<br>Muusika | Keskkond ja jätkusuutlik areng.<br>Kodanikualgatus ja ettevõtlikus.<br>Kultuuriline identiteet.<br>Väärtused ja kõlblus.                                    |

## 7. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                                                                                                                                          | Lõiming                                                | Läbivad teemad                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;<br>2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;<br>3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;<br>4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;<br>5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;<br>6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku;<br>7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;<br>8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;<br>9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; | <b>Mina ja teised.</b><br>Võimed (inimeste tugevad ja nõrgad küljed, anded, õpioskused ja -harjumused);<br>Inimestevahelised suhted (sõprus, positiivsete ja negatiivsete tunnete väljendamine, heategevus);<br>Virtuaalne suhtlemine (e-post jmt). | Emakeel<br>Inimeseõpetus<br>Informaatika               | Väärtused ja kõlblus<br>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus<br>Tehnoloogia ja innovatsioon                                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Kodu ja lähiümbus.</b><br>Kodu ja lähiümbruse korrashoid (nt trepikoja, aia, suvekodu, pargi, kooliümbruse korrashoid);<br>Käitumine koduümbruses (nt käitumistavade järgimine koduümbruses, loodushoid)                                         | Emakeel<br>Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Geograafia | Keskkond ja jätkusuutlik areng                                                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Igapäevaelu. Õppimine ja töö.</b><br>Tervislik eluviis (nt toitumine, haigused);<br>Raha (nt isiklikud kulutused, taskuraha);<br>Hädalukorrad (nt suhtlemine päästeteenistusega: politsei, tuletõrje, kiirabi);                                  | Inimeseõpetus<br>Matemaatika<br>Informaatika           | Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon<br>Elukestev õpe ja karjäär<br>Tervis ja ohutus<br>Meedia |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                          |                                                                                    |                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <p>10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid;</p> <p>11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;</p> <p>12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;</p> <p>13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;</p> <p>14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;</p> <p>15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;</p> <p>16) valdab grammatika tarindeid;</p> <p>17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;</p> <p>18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärgi, partnerit ja olukorda;</p> <p>19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>20) järgib õigekeelsete reegliteid.</p> | Meedia ja reklaam (ajakirjandus, raadio, televisioon, Internet, nendest saadav kasu ja võimalikud ohud). |                                                                                    |                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Eesti</b><br>Aastaajad<br>Üldrahvalikud sündmused (nt laulupidu, vabariigi aastapäev).                | Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Matemaatika<br>Geograafia<br>Ajalugu<br>Kirjandus | Keskkond ja jätkusuutlik areng<br>Kultuuriline identiteet     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Vaba aeg</b><br>Muuseumid<br>Pärast kooli                                                             | Inimeseõpetus<br>Matemaatika<br>Informaatika                                       | Meedia<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Väärtused ja kõlblus |

## 8. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                                                                                                                                                       | Lõiming                                                | Läbivad teemad                                                                                                               |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;<br>2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;<br>3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;<br>4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;<br>5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;<br>6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku;<br>7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;<br>8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;<br>9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;<br>10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid; | <b>Mina ja teised.</b><br>Inimestevahelised suhted (sõprus, armastus, positiivsete ja negatiivsete tunnete väljendamine).                                                                                                                                        | Emakeel<br>Inimeseõpetus<br>Informaatika               | Väärtused ja kõlblus<br>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus<br>Tehnoloogia ja innovatsioon                                      |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Kodu ja lähiümbus</b><br>Käitumine looduses (nt käitumistavade järgimine koduümbuses;<br>Looduses viibimise kombed, loodushoid);<br>Peretraditsioonid (nt ühised ettevõtmised, sündmuste tähistamine).                                                        | Emakeel<br>Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Geograafia | Keskkond ja jätkusuutlik areng                                                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Igapäevaelu. Õppimine ja töö.</b><br>Tervislik eluviis (nt ravimid ja ravimine, haigused, esmaabi);<br>Arstiabi (nt meditsiinasutuses, apteegis);<br>Meedia ja reklaam (ajakirjandus, raadio, televisioon, Internet, nendest saadav kasu ja võimalikud ohud). | Inimeseõpetus<br>Matemaatika<br>Informaatika           | Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskkond, Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Elukestev õpe ja karjäär<br>Tervis ja ohutus<br>Meedia |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Eesti</b><br>Aastaajad                                                                                                                                                                                                                                        | Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Matemaatika           | Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet                                                                       |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                              |                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| 11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;<br>12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;<br>13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;<br>14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;<br>15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;<br>16) valdab grammatika tarindeid;<br>17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;<br>18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda;<br>19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;<br>20) järgib õigekirjareegleid. | Rahvakalendri tähtpäevad riigipühad ja riiklikud tähtpäevad (vabariigi aastapäev, võidupüha; emadepäev, isadepäev, jaanipäev jne);<br>Eesti kultuur (eesti kirjanikud ja nende looming)<br>Üldrahvalikud sündmused (nt vabariigi aastapäeva ja võidupüha paraad).           | Geograafia<br>Ajalugu<br>Kirjandus           |                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Vaba aeg</b><br>Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid (nt reisiks vajalik raha, vajalikud esemed, lennuki-, bussi- või suusareisid, erinevad matkad, nt jalgsimatk, jalgrattamatk;<br>Vaba aja veetmise viisid (nt teater, Muusika, televisioon, raadio, muuseumid). | Inimeseõpetus<br>Matemaatika<br>Informaatika | Meedia<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Väärtused ja kõlblus |

## 9. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                                                                                                                                                                                            | Lõiming                                                | Läbivad teemad                                                                                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;<br>2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust;<br>3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;<br>4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte;<br>5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest;<br>6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamus- ja probleemartiklite arutluskäiku;<br>7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;<br>8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;<br>9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; | <b>Mina ja teised.</b><br>Võimed (võimete arendamine);<br>Inimestevahelised suhted (koostöö, heategevus, sallivus); virtuaalne suhtlemine (eelised ja puudused;<br>Suhtluskeskkonnad- ja suhtlusportaalid, e-post jmt).                                                                               | Emakeel<br>Inimeseõpetus<br>Informaatika               | Väärtused ja kõlblus<br>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus<br>Tehnoloogia ja innovatsioon                                     |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Kodu ja lähiümbrus</b><br>Kodu ja lähiümbruse korrashoid (nt trepikoja, aia, suvekodu, pargi, kooliümbruse korrashoid);<br>Loodushoid;<br>2.3 Peretraditsioonid (nt ühised ettevõtmised, sündmuste tähistamine).                                                                                   | Emakeel<br>Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Geograafia | Keskkond ja jätkusuutlik areng                                                                                              |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Igapäevaelu. Õppimine ja töö.</b><br>Arstiabi (nt meditsiini-asutuses);<br>Edasiõppimine (kutsevalik, haridusasutused, kutsesobivus);<br>Õpilasvahetus (nt koolide või riikide vahel);<br>Meedia ja reklaam (ajakirjandus, raadio, televisioon, Internet, nendest saadav kasu ja võimalikud ohud). | Inimeseõpetus<br>Matemaatika<br>Informaatika           | Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskond, tehnoloogia ja innovatsioon<br>Elukestev õpe ja karjäär<br>Tervis ja ohutus<br>Meedia |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                    |                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| 10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid;<br>11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt;<br>12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;<br>13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; 14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse;<br>15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;<br>16) valdab grammatika tarindeid;<br>17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;<br>18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärgi, partnerit ja olukorda;<br>19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;<br>20) järgib õigekirjareegleid. | <b>Eesti</b><br>Riigipühad ja riiklikud tähtpäevad (vabariigi aastapäev, võidupüha; emadepäev, isadepäev, jaanipäev jne);<br>Üldrahvalikud sündmused (nt laulupidu, vabariigi aastapäeva ja võidupüha paraad).                   | Loodusõpetus<br>Inimeseõpetus<br>Matemaatika<br>Geograafia<br>Ajalugu<br>Kirjandus | Keskkond ja jätkusuutlik areng Kultuuriline identiteet        |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Vaba aeg</b><br>Ettevalmistus reisiks ja reisimise viisid (nt reisiks vajalik raha; reiseid teistesse maadesse (nt kultuuriline mitmekesisus, loodusturism); vaba aja veetmise viisid (nt arvuti ja Internet, ekstreemsport). | Inimeseõpetus<br>Matemaatika<br>Informaatika                                       | Meedia<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Väärtused ja kõlblus |

## 2.2. Vene keel vene õppekeele klassis

### 2.2.1. Õppeaine kirjeldus

Keeleoskus võimaldab mõista ja väärtustada rahvuskultuuri. Õpilane väärtustab vene keelt kui oma emakeelt ja kogukondliku suhtluse vahendit, mis toetab teda oma identiteedi loomisel ning teadlikuks õppijaks kujunemisel. Vene keele hea valdamine on vene õppekeele klassis eduka õppimise eeldus kõigis õppeainetes. Ainevaldkonna õppeained toetavad eeskätt põhikooliõpilaste emakeele- ja

kirjanduspädevuse ning kommunikatiivsete oskuste arengut. Põhikoolis pannakse alus õpilaste teadmistele ja oskustele, mis hõlmavad keele variante ning lubavad tulevikus toime tulla 15 eriliigiliste tekstide vastuvõtu ja loomisega. Neis õppeainetes omandatakse keele- ja kirjandusteadmisi ning saadakse erinevaid lugemise, kirjutamise ja suhtlemise kogemusi. 1.–4. klassis on vene keel kirjandusega lõimitud õppeaine, milles taotletakse nii keele- kui ka kirjandusõpetuse eesmäärke. Alates 5. klassist on vene keel ja kirjandus eraldi, kuid tugevasti lõimitud õppeained, mille kaudu arendatakse sihipärase lugemise, suulise keelekasutuse ja kirjutamise oskust.

**I kooliastmes ja 4. klassis** keskendutakse õpilaste teadmiste ja oskuste kujundamisel nii suulisele kui ka kirjalikule keelele. Kuulamine, kuuldust arusaamine ja kõnelemine on tihedalt seotud lugemis- ja kirjutamisoskuse arendamisega. Suuline keelekasutus hõlmab siin eneseväljendust tavaolukorras ning eakohase suulise teksti mõistmist ja edastamist. Tähtis on jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja ettenähtud teema põhjal. Lugemise õpetamisel arendatakse lugemistehnilist vilumust ja kujundatakse oskust loetud tekstiga jõukohaste juhiste järgi eesmärgistatult töötada. Kirjutamise õpetamisel viimistletakse kirjatehnikat, kujundatakse õigekirjaoskust õpitud keelendite piires ning arendatakse suutlikkust väljendada end loovalt ja eesmärgipäraselt. Ilukirjanduse terviktekste valib õpilane õpetaja soovitusel lugemiseks nii vene, eesti kui ka välisautoritelt, arendades oskust loetud teost tutvustada, selle põhjal jutustada ja arutleda. Tähtis on kujundada lugemisharjumust, soodustada positiivset lugemiskogemust ja pakkuda lugemisrõõmu.

**II kooliastmes** on eesmärk arendada õpilase lugemis- ja kirjutamisoskust, eneseväljendus- ja suhtlusoskust, selleks et edukalt sotsialiseeruda. Suulise ja kirjaliku suhtluse juures on oluline saavutada just praktilised oskused, mis loovad õpioskuste arenguks olulise baasi. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele kasutusvaldkonda. Teksti vastuvõtt on aluseks õpioskustele, mistõttu on siin rõhutatud just sobiva lugemisviisi valimist ja enda kui lugeja arengu suunamist. Arendada tuleb oskust leida teavet mitmesugustest veebikeskkondadest ja kasutada infoallikaid tulemuslikult, kasutades sobivaid digivahendeid ning eri strateegiaid. Oluline on eesmärgile vastavalt infot leida ja sirvida, seda hallata ja hinnata ning sellele ka viidata (autoriõigus ja litsentsid). Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Teksti vastuvõtt ja -loome on lõimitud õigekeelsusega, see tähendab, et teksti lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele. Nii kujuneb õpilases esmane keeleteadlikkus. Õigekeelsusteemade õppimisel on soovitatav kasutada elulähedasi ja õpilasele tähenduslikke tekste, sealhulgas ilukirjandustekste.

**III kooliastmes** taotletakse, et õpilane väljendub selgelt ja õigesti, keelenormidele vastavalt erinevates suhtlusolukordades. Tõhus ja tulemuslik suhtlemine on keeleteadmisteta võimatu. Suulise ja kirjaliku suhtluse käigus kujundatakse praktilisi oskusi, mis loovad õpioskuste arenguks olulise põhja. Igapäevaste ja koolikesksete suhtlustoimingute valdamine valmistab õpilast ette iseseisvaks suhtlemiseks keelekeskkonnas. Eneseväljendus, sealhulgas korrektse kirjakeele valdamine laiendab keele individuaalset kasutusvaldkonda. Õpilane peab saama koolist kaasa oskuse arutleda ja selgitada oma seisukohti silmast silma, telefoni, kirja ja e-kirja

teel ning internetikeskkonnas. Teksti vastuvõtt ja mõistmine on aluseks kõikidele õpioskustele, mistõttu III kooliastme lõpuks peab õpilane olema iseseisev ja kriitiline lugeja, et ta saaks edaspidi teha teadlikke ja õigeid valikuid. Tähtis on oskus kasutada teabeallikaid ning leida infot mitmesugustest keskkondadest, kasutades sobivaid digivahendeid ja eri strateegiaid. Seejuures on väga oluline arendada kriitilist mõtlemist, oskust eristada väärinfot ja manipulatsiooni tegelikkusest ning teadlikkust valida teaduspõhiseid infoallikaid. Tekstiloomes on rõhk kirjutamise protsessil, mitte ainult tulemusel. Tähtis on see, et õpilane järgiks kirjutamise etappe alates ettevalmistamisest kuni lõpptulemuse viimistlemiseni. Õpilane peab kirjutama eesmärgistatult, teadvustades, kellele ja miks ta kirjutab, ning vastavalt sellele järgima tekstiliigile omast keelekasutust. Tekstide vastuvõttu ja kirjalikku loomet lõimitakse õigekeelsusega, see tähendab, et tekstide lugemisel ja kirjutamisel juhitakse pidevalt tähelepanu keelevahenditele, arendamaks õpilase keeleteadlikkust. Kogu põhikooli vältel kujundatakse õiget ja sidusat kõnet ning rikastatakse õpilase sõnavara. Sammhaaval suureneb iseseisvuse osakaal õppetöös. Et õpilane osaleks aktiivselt ja vahetult õppeprotsessis, peavad keeleõppe tegevused olema mitmekülgsed ja funktsionaalsed. Keeletundides omandatakse konkreetseid keeleteadmisi ja praktilisi oskusi, analüüsitakse loetut ja kuuldut, kujundatakse keelega seotud hoiakuid ja antakse hinnanguid ning tegeldakse loovkirjutamisega. Arendatakse oskust sobivatest allikatest ja keskkondadest infot hankida, seda lugeda ja kriitiliselt hinnata, tekstitöös on oluline ka digitaalse sisu loomine, muutmine ja taasesitamine. Õppesisu valib aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üld- ja valdkondlikud ning ainealased pädevused oleksid saavutatavad.

### 2.2.2. Teadmised, oskused, hoiakud

| I kooliaste                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | II kooliaste                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | III kooliaste                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; 2) väärtustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) omandab vene keele lugemistehnika;</p> <p>4) loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest;</p> <p>5) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja eri keskkondades;</p> <p>6) väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult;</p> | <p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui ka kirjalikult, kasutab oma keeleoskusi kõnetegevuses;</p> <p>4) kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste eri keskkondades;</p> <p>5) omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiate alused;</p> | <p>Õpilane:</p> <p>1) mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;</p> <p>2) teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;</p> <p>3) väljendab end selgelt, asjakohaselt ja keeleliselt korrektselt nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>4) kirjutab eesmärgistatult ja keeleliselt korrektselt eri liiki tekste eri allikate toel ning eri keskkondades;</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 7) analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;<br>8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; 9) kujundab lugemise kaudu esmased hoiakud ja tõekspidamised, väärtustab lugemist. | 6) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;<br>7) analüüsib ja hindab eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste;<br>8) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;<br>9) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist;<br>10) arendab lugedes oma sõnavara. | 5) kuulab, loeb ja loob eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;<br>6) analüüsib ja hindab kriitiliselt eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste, arvestab intellektuaalomandiga;<br>7) tunneb eri laadis ja žanris tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu;<br>8) kujundab lugemise kaudu hoiakuid ja tõekspidamisi;<br>9) arendab lugedes oma sõnavara. |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

## 1. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                            | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                      | Lõiming | Läbivad teemad                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------|
| <b>Suuline kõne</b><br>kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid;<br>kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga;<br>jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi; | <b>Üldteadmised vene keelest</b><br>Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. | Kunst   | Elukestev õpe ja karjääri planeerimine<br>Kultuuriline identiteet |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                          |              |                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-----------------------------|
| <p><b>Kuulamine</b><br/>oskab määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikulist koostist, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi ning kaashäälikuid</p> <p><b>Suuline kõne</b><br/>eristab helisid, hääli ja häälikuid; hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades; teab peast vene tähestikku</p> <p><b>Lugemine</b><br/>loeb tekste häälega silphaaval; täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda; sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;<br/>loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist; omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;</p> <p><b>Kirjutamine</b><br/>tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga; sooritab kirja eelharjutusi, arvestab etteantud juhendi ja juhendamisega;</p> | <p><b>Graafika. Foneetika. Ortoeepia</b><br/>Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Tähtede e,ё,ю,я funktsioonid. Rõhk</p> | Tööõpetus    | Tehnoloogia ja innovatsioon |
| <p><b>Lugemine</b><br/>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p><b>Leksikoloogia ja fraseoloogia. Süntaks</b><br/>Leksika ehk keele sõnavara. Sõna kui keeleühik. Sõna tähendus.</p>                                                                                                                                                                  | Loodusõpetus | Väärtused ja kõlblus        |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                        |                       |                                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Sünonüümid. Antonüümid.<br>Mitmetähenduslikud sõnad                                                                                                                                                                                    |                       |                                |
| <b>Kuulamine</b><br>määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | <b>Morfeemika (sõna koostis) ja morfoloogia (sõnamoodustus)</b><br>Eessõna üldiseloomustus                                                                                                                                             | Muusika               |                                |
| <b>Kuulamine</b><br>liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklauseid);<br>eristab žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt);<br><b>Suuline kõne</b><br>koostab ja hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid;<br>sõnastab teksti kohta küsimusi;<br><b>Lugemine</b><br>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;<br>kirjutab mõtestatud lauseid; | <b>Süntaks ja tekst</b><br>Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus.<br>Lause põhitunnused Tekst kui kommunikatsiooniüksus. Teksti sidusus. Pealkiri, põhiidee. Tekstide mitmekesisus: jutustus, muinasjutt | Loodusõpetus          | Keskkond ja jätkusuutlik areng |
| <b>Kuulamine</b><br>määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;<br><b>Kirjutamine</b><br>kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;<br>oskab oma kirjalikke töid parandada;                                                                                                                 | <b>Ortograafia ja interpunktsioon.</b><br>Ortogrammi mõiste Väike- ja suurtähe kasutamine.                                                                                                                                             |                       |                                |
| <b>Kuulamine</b><br>eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <b>Kirjandusliku lugemise temaatika</b>                                                                                                                                                                                                | Loodusõpetus<br>Kunst |                                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                       |           |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--|
| <b>Suuline kõne</b><br>arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta;<br><b>Lugemine</b><br>omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;<br>kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;<br>loeb tekste häälega silphaava;<br>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;<br>teab nimetada lastekirjanikke; | Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast. | Tööõpetus |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--|

## 2. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                                                       | Lõiming            | Läbivad teemad                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-------------------------------------------------------------------|
| <b>Suuline kõne</b><br>kasutab suhtlemisel eakohast ja sobivat kõne- ja kirjakeelt, arvestab suhtlemisel partneriga; rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet;<br>kuulab eesmärgistatult ja väljendab oma mõtteid;<br>jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;<br><b>Kirjutamine</b> | <b>Üldteadmised vene keelest</b> Keele roll inimese elus. Keel kui peamine suhtlusvahend. Sõnastik kui teatmekirjanduse liik. | Kunst<br>Tööõpetus | Elukestev õpe ja karjääri planeerimine<br>Kultuuriline identiteet |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------|-----------------------------|
| kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; oskab oma kirjalikke töid parandada;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                    |                             |
| <b>Kuulamine</b><br>eristab helisid, hääli ja häälikuid;<br>oskab määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikulist koostist, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi ning kaashäälikuid;<br>määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;<br><b>Suuline kõne</b><br>hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades;<br>teab peast vene tähestikku;<br><b>Lugemine</b><br>loeb tekste häälega silphaaval ja ladusalt; täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;<br>loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;<br><b>Kirjutamine</b><br>kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt; | <b>Graafika. Foneetika. Ortoeepia</b><br>Tähestik. Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata. Tähtede e, ё, ю, я funktsioonid. | Kunst<br>Tööõpetus | Tehnoloogia ja innovatsioon |
| <b>Suuline kõne</b><br>seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil;<br><b>Lugemine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Leksikoloogia ja fraseoloogia</b><br>Leksika ehk keele sõnavara. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud                                                                                                                                                                                                                                                                 | Kunst<br>Tööõpetus | Teabekeskond                |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                          |                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| <p>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;</p> <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;</p>                                                                                                                                                                                          | <p>sõnad. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad. Homonüümid.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                          |                                                               |
| <p><b>Lugemine</b></p> <p>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;</p> <p>omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;</p> <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>tunneb joonis- ja kirjatähti, kasutab õigeid tähekujusid, kirjutab loetava käekirjaga;</p> <p>kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvlile ning vormistab selle korrektselt;</p> | <p><b>Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus</b> Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Nimisõna üldisloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Omadussõna üldisloomustus. Asesõna üldisloomustus. Tegusõna üldisloomustus. Eessõna üldisloomustus.</p> | <p>Loodusõpetus</p> <p>Inimeseõpetus</p> | <p>Väärtused ja kõlblus</p>                                   |
| <p><b>Kuulamine</b></p> <p>liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklused);</p> <p>eristab kõnevorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt);</p> <p><b>Suuline kõne</b></p> <p>koostab ja hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käskluseid;</p>                                                                                      | <p><b>Süntaks ja tekst</b> Sõnaühend kui süntaktiline ühik. Sõnaühendi põhisõna ja laiend. Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne üksus. Lause põhitunnused. Lause pealiikmed. Lause grammatiline põhi. Lihtja laiendatud laused. Pealkiri, põhiidee, Teksti plaan. Lõik. Tekstide</p>                                                                                                                        | <p>Loodusõpetus</p> <p>Kunst</p>         | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Tervis ja ohutus</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                       |                                         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|-----------------------------------------|
| <p>sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid;</p> <p><b>Lugemine</b><br/>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;<br/>omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;<br/>loeb ja eristab eri liiki tekste, avaldab selle kohta arvamust;</p> <p><b>Kirjutamine</b><br/>kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;<br/>vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;</p> | <p>mitmekesisus: muinasjutt, mõistatus, vanasõnad ja kõnekäänud, luuletus, näidend.</p>                                                                                                                                                                                                                                      |                                       |                                         |
| <p><b>Kuulamine</b><br/>määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;</p> <p><b>Kirjutamine</b><br/>kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;<br/>kirjutab etteütlemise järgi sõnu, lauseid ja lühemaid tekste õigesti;<br/>oskab oma kirjalikke töid parandada;</p>                                                                                                                               | <p><b>Ortograafia ja interpunktsioon</b><br/>Ortogrammi mõiste. Väike- ja suurtähe kasutamine Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ь kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж, ч, ш, щ ja ц järel.<br/>Poolitamisreeglid. Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus.</p> | <p>Loodusõpetus<br/>Inimeseõpetus</p> |                                         |
| <p><b>Kuulamine</b><br/>eristab kõne vorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt);</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>Kirjandusliku lugemise temaatika</b><br/>Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks</p>                                                                                                                                                                | <p>Loodusõpetus<br/>Inimeseõpetus</p> | <p>Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                            |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|--|--|
| eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste;<br><b>Suuline kõne</b><br>arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta;<br>loeb peast luule- ja proosatekste;<br><b>Lugemine</b><br>loeb tekste häälega silphaaval ja ladusalt;<br>sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;<br>kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;<br>loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;<br>teab nimetada lastekirjanikke; | vene, eesti ja välisautorite teoste seast. |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------|--|--|

### 3. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                            | Lõiming       | Läbivad teemad                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|---------------|----------------------------------------|
| <b>Suuline kõne</b><br>rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet;<br>jutustab kuuldust, nähtust ja loetust, vajaduse korral kasutab juhendi abi;<br><b>Lugemine</b><br>kasutab sihipäraselt raamatu tiitellehte ja viiteaparatuuri;<br><b>Kirjutamine</b> | <b>Üldteadmised vene keelest</b><br>Tutvumine sõnastike tüüpidega. | Inimeseõpetus | Elukestev õpe ja karjääri planeerimine |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                               |                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------|----------------------------------|
| kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvile ning vormistab selle korrektselt; oskab oma kirjalikke töid parandada;                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                               |                                  |
| <b>Kuulamine</b><br>oskab määrata häälikute järgnevust sõnas ja sõna häälikulist koostist, eristab täis- ja kaashäälikuid, helituid ja helilisi ning kaashäälikuid;<br>määrab foneetiliste sõnade piirid, liigendab sõna silpideks, eristab rõhulisi ja rõhutuid silpe;<br><b>Suuline kõne</b><br>hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades;<br>teab peast vene tähestikku;<br><b>Lugemine</b><br>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;<br>loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid paberilt ning arvutist;<br><b>Kirjutamine</b><br>kirjutab vajaliku info vihikusse, päevikusse ja tahvile ning vormistab selle korrektselt; | <b>Graafika. Foneetika. Ortoeepia</b><br>Hääliku ja tähe suhe. Vene keele täis- ja kaashäälikute süsteem: rõhulised ja rõhutud täishäälikud, helilised ja helitud kaashäälikud, palataliseeritud ja palataliseerimata kaashäälikud. Paaris- ja paaritud kaashäälikud: helilised ja helitud, palataliseeritud ja palataliseerimata. Tähtede e,ё,ю,я funktsioonid. Rõhk. Sõnarõhu rasked juhud. Intonatsioon ja loogiline rõhk. | Matemaatika                   | Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus |
| <b>Suuline kõne</b><br>seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil;<br><b>Lugemine</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <b>Leksikoloogia ja fraseoloogia</b><br>Leksika ehk keele sõnavara. Sõna tähendus. Ühe- ja mitmetähenduslikud sõnad. Sõna otsene ja ülekantud tähendus. Sünonüümid. Antonüümid. Mitmetähenduslikud sõnad.                                                                                                                                                                                                                     | Loodusõpetus<br>inimeseõpetus | Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------------|
| <p>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;</p> <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>vormistab grammatika ülesanded õigesti;</p>                                                                                                                                                                                                                                   | <p>Homonüümid. Fraseologismid. Vanasõnad, kõnekäänud. Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |                                    |
| <p><b>Lugemine</b></p> <p>omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;</p> <p>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;</p> <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>vormistab grammatika ülesanded õigesti; oskab oma kirjalikke töid parandada; kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;</p> | <p><b>Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus</b></p> <p>Morfeem kui keeleühik. Morfeemide liigid: juur, eesliide, sufiks, muutelõpp. Samatüvelised sõnad. Sõnatüvi. Sõnamoodustus-ja sõnamuutemorfeemid. Sõnamoodustusviisid. Nimisõna üldisloomustus. Üld- ja pärisnimed. Elusolendeid ning elutuid esemeid ja nähtusi märkivad nimisõnad. Nimisõnade sugu. Nimisõnade ainsus ja mitmus. Nimisõnad, mis esinevad ainult ainsuse või mitmuse vormis. Nimisõnade käänamine. Vene keele käänete süsteem. Nimisõna, omadussõna ja tegusõna põhilised süntaktilised funktsioonid sõnaühendis ja lauses. Omadussõna sugu, arv ning kääne. Omadussõna ühildumine nimisõnaga soovormis, arvus ja käändes. Esmased teadmised omadussõna täis- ja lühivormide kohta. Asesõna üldisloomustus.</p> |  | <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                          |                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Asesõna sõnaliikide süsteemis.</p> <p>Isikulised asesõnad kui sidususvahendid lauses ja tekstis.</p> <p>Tegusõna üldiseloostus.</p> <p>Tegevusnimi (infinitiiv) ja tegusõna isikulised vormid. Tegusõna ajavormid. Tegusõnade pööramine olevikus ja tulevikus. Tegusõnade pööramine minevikus.</p>          |                                          |                                                           |
| <p><b>Kuulamine</b></p> <p>liigitab lauseid suhtluseesmärgi (väit-, küsi- ja käsklauseid) ning tundevarvingu (hüüd- ja mittehüüdlauseid) põhjal, eristab lausetüüpe intonatsiooni järgi;</p> <p>määrab lause grammatilise põhja ning sõnade seose lauses;</p> <p>koostab ja hääldab õige intonatsiooniga väit-, küsi- ja käsklauseid;</p> <p>koostab lihtsaid jutustavaid, kirjeldavaid ja ka arutlevaid tekste küsimuste, märksõnade ning lihtsa plaani abil;</p> <p><b>Lugemine</b></p> <p>täidab ülesandeid, milles tuleb valikuliselt lugeda sõnu, sõnaühendeid, lauseid, tekstikatkeid;</p> <p>loeb ja eristab eri liiki tekste, analüüsib teksti ülesehitust, keelekasutust ja sisu, avaldab selle kohta arvamust;</p> | <p><b>Süntaks ja tekst</b></p> <p>Lause kõrval liikmed: täiend, sihitus, määrus. Lauseliigid suhtluseesmärgi järgi: väit-, käsk- ja küsilauseid. Lauseliigid tundevarvingu järgi: mittehüüd- ja hüüdlauseid. Pealkiri, põhiidee. Teksti plaan. Loik. Tekstide mitmekesisus. Tekstide otsimine internetist.</p> | <p>Loodusõpetus</p> <p>Inimeseõpetus</p> | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> <p>Teabekeskond</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                        |                                                 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------------------------------|
| <p>sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, teeb teksti põhjal märkmeid, võrdleb tekste omavahel;</p> <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>kirjutab ümberjutustusi plaani ja märksõnade järgi;</p> <p>kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste ning vormistab need korrektselt;</p>                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                        |                                                 |
| <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>kirjutab õpitud keelendite ja keelereeglite piires õigesti ning loetava käekirjaga, vormistab kirjaliku töö korrektselt;</p> <p>kirjutab mõtestatud lauseid, jutustavaid ja kirjeldavaid tekste;</p> <p>vormistab lihtsama kirjaliku töö arvutis, järgib õpitud keelereegleid;</p>                                                                                                                                              | <p><b>Ortograafia ja interpunktsioon</b> Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna juurmorfeemis. Tähtede ъ ja ѱ kasutamine. Täishäälikute õigekiri tähtede ж,ч,ш,щ ja ц järel. Ёi õigekiri tegusõnadega. Eessõnade õigekiri. Interpunktsioon: kirjavahemärgid loetelu puhul ja lause lõpus</p> | Loodusõpetus           | Tervis ja ohutus                                |
| <p><b>Kuulamine</b></p> <p>eristab kõnevorme (dialoog, monoloog), kõnetüüpe (kirjeldus, jutustus, arutlus) ning žanre (luuletus, jutustus, muinasjutt);</p> <p>eristab stiililt ja žanrilt erinevaid suulisi tekste; määrab audioteksti teema ja peamise mõtte, jätab meelde teksti sisu ning täidab õpetaja korraldusel tekstipõhiseid ülesandeid.</p> <p><b>Suuline kõne</b></p> <p>hääldab õigesti ja selgelt häälikuid ning häälikuühendeid sõnades;</p> | <p><b>Kirjandusliku lugemise temaatika</b></p> <p>Eri tüüpi ja žanri kirjandusteosed on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning valitakse vabaks lugemiseks vene, eesti ja välisautorite teoste seast.</p>                                                                                | Kunst<br>Inimeseõpetus | Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| <p>seletab sõna tähendust iseseisvalt ja sõnastike abil;</p> <p>arendab vestlust igapäevaelus juhtunu, loetu ja nähtu kohta;</p> <p>jutustab ümber eri stiilis ja žanris tekste;</p> <p>loeb peast luule- ja proosatekste.</p> <p><b>Lugemine</b></p> <p>rikastab lugemise kaudu oma sõnavara, kasutab sõnaraamatuid ja leiab sõnaartiklist vajalikku teavet;</p> <p>omandab lugemistehnilise vilumuse ja teadliku lugemisoskuse;</p> <p>loeb tekste häälega silphaaval ja ladusalt;</p> <p>valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest, kasutab raamatukogu infosüsteemi;</p> <p>kujundab lugemise kaudu nii mõtte- kui ka tundemaailma, jagab lugemiskogemusi;</p> <p>kasutab sihipäraselt raamatu tiitellehte ja viiteaparatuuri;</p> <p>teab nimetada lastekirjanikke.</p> |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

#### 4. klass

| Õpitulemused                                           | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                             | Lõiming | Läbivad teemad                         |
|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|---------|----------------------------------------|
| järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme; | Üldteadmised vene keele kohta Vene keelt uuriv teadus, selle põhiosad. | Kunst   | Elukestev õpe ja karjääri planeerimine |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                     |           |                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------------------------|
| <p><b>Kuulamine</b><br/>saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust;</p> <p><b>Suuline kõne</b><br/>esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt; eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;<br/>esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;<br/>loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;<br/>jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas;<br/>järgib tänapäeva vene kirjakeele norme.</p> <p><b>Lugemine</b><br/>loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;</p> |                                                                                                                                                                                                                                                     |           | Kultuuriline identiteet      |
| <p><b>Suuline kõne</b><br/>valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;<br/>esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p>Foneetika. Graafika. Ortoeepia Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumuutused kõnes. Kaashäälikute helituks ja heliliseks muutumine. Foneetiline transkriptsioon. Vene keele hääldusnormid. Sõnarõhu rasked juhud.</p> | Tööõpetus | Tehnoloogia ja innovatsioon" |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                       |                     |                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----------------------------|
| <p>loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;<br/> avaldatakse loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust;<br/> järgib tänapäeva vene kirjakeele norme;<br/> järgib kõneetike norme.</p> <p><b>Lugemine</b><br/> loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;<br/> oskab määrata teksti teema, all teemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel;<br/> kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise; leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud;</p> <p>oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris.</p> <p><b>Kirjutamine</b><br/> kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;</p> |                                                                                                       |                     |                             |
| <p><b>Kuulamine</b><br/> saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Leksikoloogia ja fraseoloogia<br/> Sünonüümid. Antonüümid.<br/> Homonüümid. Mitmetähenduslikud</p> | <p>Loodusõpetus</p> | <p>Väärtused ja kõlblus</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                 |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid.</p> <p><b>Suuline kõne</b></p> <p>valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi; loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; avaldab loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust; oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse; jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas; oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme; järgib kõneetikeeti norme.</p> <p><b>Lugemine</b></p> <p>loeb tabeleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades; loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi; loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu; oskab määrata teksti teema, peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel;</p> | <p>sõnad. Oma- ja laensõnad.</p> <p>Vananenud sõnad ja neologismid.</p> <p>Raamatu- ja kõnekeeke leksika.</p> <p>Fraseoloogia kui leksikoloogia osa.</p> <p>Vanasõnad, kõnekäänud, lendsõnad.</p> <p>Vene kell trükitud ja veebisõnastikud.</p> |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|--|
| <p>kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise;<br/>leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud</p> <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti;<br/>kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;<br/>järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                |  |
| <p><b>Kuulamine</b></p> <p>saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust;<br/>määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid.</p> <p><b>Suuline kõne</b></p> <p>esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;<br/>loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;<br/>järgib tänapäeva vene kirjakeele norme;<br/>järgib kõneetiketi norme.</p>             | <p>Morfoloogia</p> <p>Sõna grammatiline tähendus.<br/>Sõnaliikide süsteem vene keeles.<br/>Iseseisvate ja abisõnade. Nimisõna.<br/>Mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad ja ebareeglipäraselt käänduvad.<br/>Nimisõna süntaktilised funktsioonid.<br/>Nimisõnade kõnes kasutamise normid.<br/>Omadussõna. Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõnade süntaktilised funktsioonid.<br/>Omadussõnade kõnes kasutamise normid. Asesõna. Asesõnade käänamine. Asesõna süntaktilised</p> | <p>Muusika</p> |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                      |                     |                                       |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|---------------------------------------|
| <p><b>Lugemine</b><br/> loeb tabelleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades;<br/> loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;<br/> oskab määrata teksti teema, allteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel;<br/> kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise;<br/> leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud</p> <p><b>Kirjutamine</b><br/> kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;<br/> järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme</p> | <p>funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidususe vahend. Tegusõna.<br/> Tegusõnade pööramine. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid.<br/> Tegusõnade kõnes kasutamise normid. Määrsõna. Määrõnade süntaktilised funktsioonid</p>                                       |                     |                                       |
| <p><b>Kuulamine</b><br/> saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust;<br/> määrab audioteksti teema ja peamise mõtte; täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid.</p> <p><b>Suuline kõne</b><br/> esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Süntaks Sõnaühend. Sõnaühendi struktuur. Lause. Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik. Peamised aluse väljendamise viisid. Lihtöeldis. Koondlaused. Korduvad lauseliikmed Kokkuvõtavad sõnad koondlauses. Üte. Otsekõne. Dialog.</p> | <p>Loodusõpetus</p> | <p>Keskkond ja jätkusuutlik areng</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| <p>loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste(kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid; järgib tänapäeva vene kirjakeele norme; järgib kõneetiketi norme.</p> <p><b>Lugemine</b></p> <p>loeb tabeleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades;</p> <p>loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;</p> <p>loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu; oskab määrata teksti teema, aiiteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel; kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise;</p> <p>leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud</p> <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti;</p> <p>loo eri stiilis ja žanris tekste (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend);</p> |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                              |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>kirjutab õigesti õpitud ortogrammidena sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;<br/>järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme;<br/>reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega (plaan, ümberjutustus);<br/>oskab lihtsamaid tekste redigeerida.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                              |  |  |
| <p><b>Kuulamine</b><br/>väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;<br/>eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe (puhtad ja segatüübid) ning žanre (vestlus, reklaam, instruktsioon, teade);<br/>määrab audioteksti teema ja peamise mõtte;<br/>täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid.</p> <p><b>Suuline kõne</b> esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;<br/>loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;<br/>avaldab loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust;<br/>oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse;</p> | <p>Tekst Tekstiliigid: instruktsioon, reklaam, jutustus.</p> |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| <p>jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas; oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi;<br/>järgib tänapäeva vene kirjakeele norme;<br/>järgib kõneetiketi norme.</p> <p><b>Lugemine</b><br/>loeb tabeleid, saab aru diagrammidest, skeemidest ja tingtähistest ning kasutab neid oma teksti koostades;<br/>loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;<br/>loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu;<br/>oskab määrata teksti teema, allteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel;<br/>kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise;<br/>leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud;<br/>oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris.</p> <p><b>Kirjutamine</b><br/>kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;</p> |  |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                   |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|--|
| <p>oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti;</p> <p>loo eri stiilis ja žanris tekste(traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend);</p> <p>järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme;</p> <p>reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega (plaan, ümberjutustus);</p> <p>oskab lihtsamaid tekste redigeerida.</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                   |  |
| <p><b>Kirjutamine</b></p> <p>oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;</p> <p>järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme;</p> <p>oskab lihtsamaid tekste redigeerida.</p>                                                                                                                                                                                                                                              | <p>Ortograafia ja interpunktsioon</p> <p>Ortograafia.</p> <p>Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.</p> <p>Lahku- ja kokkukirjutamine ning sidekriipsu kasutamine eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.</p> <p>Määrsõnade õigekiri.</p> <p>Interpunktsioon.</p> | <p>Loodusõpetus</p> <p>Kunst</p> <p>Tööõpetus</p> |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                    |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Kirjavahemärkide funktsioonid.<br>Vahemärgid<br>koondlauses ning üttega lauses.<br>Vahemärgid<br>otsekõnega lauses |  |  |
| <b>Kuulamine</b><br>saab kuulates aru mitmesuguste tekstide sisust;<br>määrab audioteksti teema ja peamise mõtte;<br>täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid.<br><b>Suuline kõne</b><br>esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;<br>sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust, sõnastab järeltõlget;<br>jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;<br>oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse;<br>jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas;<br>oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi;<br>järgib tänapäeva vene kirjakeele norme;<br>järgib kõneetike norme.<br><b>Lugemine</b> | Kirjandusliku lugemine.                                                                                            |  |  |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;<br>loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;<br>kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise;<br>oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris.<br>valib ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;<br><b>Kirjutamine</b><br>oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid; väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti |  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

## 5. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                                   | Lõiming                                                                                      | Läbivad teemad                                                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme<br>2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest<br>3) esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt; | Kirjakeele mõiste.<br>Keelenormi mõiste ja variatiivsus.<br>Kõnekultuur.<br>Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.<br>Foneetika.<br>Graafika. | Kirjandus<br>Loodusõpetus<br>Muusika<br>Kunst<br>Informaatika<br>Inimeseõpetus<br>Eesti keel | Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskond ja meediakasutus<br>Tehnoloogia ja innovatsioon |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>4) loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;</p> <p>5) esitab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;</p> <p>6) väljendab oma mõtteid loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;</p> <p>7) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;</p> <p>8) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;</p> <p>9) loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;</p> <p>10) kirjalikest allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja teatmeteoseid;</p> <p>11) oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris.</p> <p>12) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid</p> <p>13) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides;</p> | <p>Ortoeepia. Häälikumuutused kõnes.</p> <p>Vene keele hääldus.</p> <p>Morfoloogia ja sõnamoodustus.</p> <p>Nimisõna: ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad.</p> <p>Omadussõna: kvalitatiivsed, relatiivsed ning possessiivsed omadussõnad.</p> <p>Omadussõnade võrdlusastmed.</p> <p>Asesõnade käänamine ja liigitus.</p> <p>Tegusõna: perfektiiivsed ja imperfektiiivsed tegusõnad. Tegusõna kõneviisid.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon.</p> <p>Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes.</p> <p>Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.</p> <p>Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.</p> <p>Tähed H ja HH eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.</p> <p>HE ja HH kokku- ja lahku kirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega.</p> |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                        |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|
| 14) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides; |  |  |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|--|

## 6. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Lõiming                                                                                                       | Läbivad teemad                                                                                                                                                               |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) eristab vormilt erinevaid suulisi tekste (monoloog, dialoog, polüloog), kõnetüüpe (puhtad ja segatüübid) ning žanre (vestlus, reklaam, instruktsioon, teade);<br>2) määrab audioteksti teema ja peamise mõtte;<br>3) täidab audioteksti põhjal mitmesuguseid ülesandeid;<br>4) suuline kõne esitab oma mõtteid järjekindlalt, loogiliselt ja sidusalt ning teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt;<br>5) loob dialoogilisi ja monoloogilisi tekste (kirjeldus, jutustus, arutlus), pidades silmas teksti ülesehituse reegleid;<br>6) avaldab loetu kohta arvamust, põhjendab seda näidetega tekstist ja igapäevaelust; | Tekst.<br>Tekstiliigid: instruktsioon, SMS-teade, e-kiri, allkirjastatud dokument, jutustus, luuletus, näidend.<br>Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum, blogid) ja seal kasutatavad tekstiliigid.<br>Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.<br>Teksti teema, allteemad ja peamõtte.<br>Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus.<br>Sõnavara kasutamine erinevates tekstides.<br>Teksti koostamine, kirjutamine ja toimetamine. | Inimeseõpetus<br>Eesti keel<br>Loodusõpetus<br>Muusika<br>Kunst<br>Ühiskonnaõpetus<br>Informaatika<br>Ajalugu | Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskond ja meediakasutus<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Tervis ja ohutus<br>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>7) oskab koostada tekstist lühikese ja ammendava ümberjutustuse;</p> <p>8) jutustab loetust, nähtust ja kuuldust, suheldes kaaslasega või rühmas;</p> <p>9) oskab kirjeldada ja võrrelda esemeid ning nähtusi;</p> <p>10) järgib tänapäeva vene kirjakeele norme;</p> <p>11) järgib kõneetiketi norme.</p> <p>12) loeb teksti ilmekalt, õige intonatsiooniga ning vene kirjakeele hääldusnormide järgi;</p> <p>13) loeb mõtestatult, tunneb ära stiililt ja žanrilt erinevad tekstid ning mõistab nende sisu;</p> <p>14) oskab määrata teksti teema, aliteemad ja peamise mõtte, teeb vahet fakti ja arvamuse ning põhilise ja teisejärgulise info vahel;</p> <p>15) kasutab tekstiga töötades erinevaid lugemisviise;</p> <p>16) oskab leida teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab sõnaraamatuid ja teatmeteoseid;</p> <p>17) oskab vajalikku materjali otsides orienteeruda raamatute pealkirjades ja tinglikes tähistustes ning viiteaparatuuris;</p> <p>18) kirjutamine oskab teksti luues kasutada teatmeteoseid;</p> <p>19) väljendab kirjalikult oma mõtteid vabalt ja selgelt, järgib teksti koostamise reegleid (järjekindlus, loogilisus, sidusus, teemale vastavus) ning kõneetiketti;</p> | <p>Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).</p> <p>Lugemiskogemus.</p> <p>Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine.</p> <p>Raamatust kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine.</p> <p>Sõnavara ja suulise kõne arendamine.</p> <p>Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine,</p> <p>sõnavara laiendamine.</p> <p>Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine.</p> <p>TEOSED</p> <p>O. Henry "Viimane leht", H.C. Andersen "Ööbik",</p> <p>K. Paustovski "Vana kokk",</p> <p>J. Kuskemaa Tallinna legendid,</p> <p>A. Puškini luuletused "Dubrovski",</p> <p>M. Lermontovi luuletused,</p> <p>V. Žukovski "Svetlana",</p> <p>M. Maeterlinck "Sinine lend",</p> <p>L. Tolstoi "Lapse jõud",</p> <p>V. Nabokov "Malts",</p> <p>A. Kuprin "Valge puudel",</p> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| 20) loo eri stiilis ja žanris tekste (traditsiooniline ja elektronkiri, avaldus, seletuskiri, allkirjastatud tõend);<br>21) järgib kirjalikku teksti luues vene kirjakeele grammatikanorme;<br>22) reprodutseerib kirjalikult tekste nõutava kokkuvõtlikkusega (plaan, ümberjutustus);<br>23) oskab lihtsamaid tekste redigeerida;<br>24) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;<br>25) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;<br>26) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;<br>27) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit;<br>28) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara. | R. Kipling "Kass, kes kõndab omapead",<br>H. Jõgisalu „Rästik“,<br>A de Saint –Exupery „Väike prints“,<br>I. Krõlovi valmid,<br>I. Turgenev „Bežini aas“,<br>J. Rannap „Agu Sihvka annab aru“,<br>M. Twain „Prints ja kerjus“,<br>Ch. Dickens „Oliver Twist“,<br>J. Švarts „Alasti kuningas“, M. Lermontovi luuletused „Mtsõri“,<br>V. Brjussovi luuletused,<br>F. Tjutševi luuletused. |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## 7. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                   | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema alateema                                       | Lõiming                                                | Läbivad teemad                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| 1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;<br>2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse; | Ortoeepia.<br>Sõnarõhu rasked juhud.<br>Ortoeepiasõnastikud.<br>Morfoloogia. | Inimeseõpetus<br>Eesti keel<br>Loodusõpetus<br>Muusika | Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskond ja meediakasutus |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                        |                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|
| <p>3) arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri;</p> <p>4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;</p> <p>5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;</p> <p>6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab</p> <p>7) suhtlusetiketti;</p> <p>8) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda</p> <p>9) seisukohti ja väärtushoiakuid;</p> | <p>Tegusõna vormid.</p> <p>Sihilised ja sihitud tegusõnad.</p> <p>Kesksõna grammatilised tunnused.</p> <p>Kesksõnaga sõnaühendid.</p> <p>Gerundiumi grammatilised tunnused.</p> <p>Gerundiumiga sõnaühendid.</p> <p>Süntaks.</p> <p>Sõnade ühendamise normid (leksikaalsed, grammatilised, stilistilised).</p> <p>Lihtlause laiendamine.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon.</p> <p>HE kokku- ja lahkukirjutamine kesksõnade ning gerundiumiga.</p> <p>Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine.</p> <p>Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.</p> <p>Suuline ja kirjalik suhtlus.</p> <p>Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära.</p> <p>Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel.</p> <p>Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine.</p> | <p>Kunst</p> <p>Ühiskonnaõpetus</p> <p>Informaatika</p> <p>Ajalugu</p> | <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | <p>Esinemine etteantud teemal.</p> <p>Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik.</p> <p>Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud.</p> <p>Keeleviisakus ja -väärikus.</p> <p>Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome.</p> <p>Veebist ja trükistest teabe otsimine.</p> <p>Tekstid elektroonilises keskkonnas.</p> |  |  |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## 8. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                                                                                                                                                                       | Lõiming                                                                                                                                                 | Läbivad teemad                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;</p> <p>2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;</p> <p>3) arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri;</p> <p>4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;</p> | <p>Vene keel ühiskonnas.</p> <p>Vene keel maailma teiste keelte seas.</p> <p>Morfoloogia. Isikuta tegusõnad.</p> <p>Süntaks.</p> <p>Aluse tekstifunktsioonid.</p> <p>Õeldise tekstifunktsioonid. Täiend, lisand, sihitis, määruse liigid.</p> | <p>Inimeseõpetus</p> <p>Eesti keel</p> <p>Kirjandus</p> <p>Loodusõpetus</p> <p>Kunst</p> <p>Ühiskonnaõpetus</p> <p>Informaatika</p> <p>Inglise keel</p> | <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Teabekeskond ja meediakasutus</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>Tervis ja ohutus</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |                                              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------|
| <p>5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;</p> <p>6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;</p> <p>7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;</p> <p>8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;</p> <p>9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;</p> <p>10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;</p> <p>11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;</p> <p>12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;</p> <p>13) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;</p> | <p>Lihtlause laiendamine (lauselühendid, sõnad ja konstruktsioonid, mis lauseliikmete hulka ei kuulu).</p> <p>Kiilsõnad ja kiillaused.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon.</p> <p>Lauseliikmete kirjavahemärkidega eraldamine.</p> <p>Vahemärgid</p> <p>koondlauses, komplitseeritud lauses.</p> <p>Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.</p> <p>Suuline ja kirjalik suhtlus.</p> <p>Kirjaliku ja suulise keelekasutuse eripära.</p> <p>Suhtluseesmärkidele sobivate keelendite valimine kõnelemisel ja kirjutamisel.</p> <p>Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine. Rühmas arvamuse avaldamine ja põhjendamine.</p> <p>Diskussioon.</p> <p>Kompromissi leidmine ning kaaslaste arvamuse täiendamine.</p> <p>Kaaslase tööle põhjendatud hinnangu andmine.</p> <p>Esinemine etteantud teemal.</p> <p>Ettekande ja kõne koostamine,</p> |  | <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine</p> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------|

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | näitlikustamine ja esitamine.<br>Meilivahetus, meili kirjutamine ja keelevahendite valik.<br>Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud.<br>Veebisuhtluskanalid: jututoad, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine.<br>Keeleviisakus ja -väarikus.<br>Anonüümsuse mõju keelekasutusele.<br>Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome.<br>Veebist ja trükistest teabe otsimine ning teabeallikate ja info kriitiline hindamine.<br>Teabe talletamine ning süstematiseerimine.<br>Loov- ja uurimistöö vormistamine: struktuur ja keel.<br>Projekt, teadaanne.<br>Tekstid elektroonilises keskkonnas. |  |  |
|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## 9. klass

| Õpitulemused | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema | Lõiming | Läbivad teemad |
|--------------|--------------------------------------------|---------|----------------|
|--------------|--------------------------------------------|---------|----------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1) väärtustab vene keelt emakeelena ja ühena maailma keeltest;</li> <li>2) suhtub austusega teiste keelte ja inimeste erinevustesse ning eripärasse;</li> <li>3) arvestab suhtlemisel eesmärgi ja olukorda, valdab kõnekultuuri;</li> <li>4) nimetab suulise ja kirjaliku kõne erijooni ning eristab kirjakeelt argikeelest;</li> <li>5) järgib kirjutamisel õpitud õigekirjanorme ja keelereegleid;</li> <li>6) kasutab digitaalset kirjaoskust, loob tekste erinevates keskkondades, arvestab suhtlusetiketti;</li> <li>7) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;</li> <li>8) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid ning osaleb diskussioonis;</li> <li>9) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;</li> <li>10) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;</li> <li>11) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;</li> <li>12) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;</li> </ol> | <p>Vene keel ühiskonnas.<br/> Keel kui arenev nähtus.<br/> Ortoeepia.<br/> Sõnarõhu rasked juhud.<br/> Ortoeepiasõnastikud.<br/> Morfoloogia.<br/> Sidesõnade iseloomustus.<br/> Süntaks.<br/> Rindlaused, põimlaused, sidesõnata liitlaused.<br/> Lausete grammatilised seosed.<br/> Otsekõne.<br/> Dialog.<br/> Ortograafia ja interpunktsioon.<br/> Vahemärgid koondlauses, komplitseeritud lauses.<br/> Kirjavahemärgid liitlauses: rindlauses, põimlauses, sidesõnata lauses ning erinevate seoseliikidega liitlauses.<br/> Vahemärgid otse kõnega lauses.<br/> Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.<br/> Eessõnade õigekiri.<br/> Suuline ja kirjalik suhtlus.<br/> Suhtlemine rühmas, sõna saamine, kõnejärje hoidmine.<br/> Rühmas</p> | <p>Inimeseõpetus<br/> Eesti keel<br/> Kirjandus<br/> Loodusõpetus<br/> Muusika<br/> Kunst<br/> Ühiskonnaõpetus<br/> Informaatika<br/> Ajalugu<br/> Inglise keel</p> | <p>Kultuuriline identiteet<br/> Väärtused ja kõlblus<br/> Teabekeskond ja meediakasutus<br/> Tehnoloogia ja innovatsioon<br/> Tervis ja ohutus<br/> Elukestev õpe ja karjääri kujundamine</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>13) loeb tabelleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;</p> | <p>arvamuse avaldamine ja põhjendamine.<br/>         Diskussioon.<br/>         Kompromissi leidmine ning kaaslase arvamuse täiendamine.<br/>         Kaaslase tööle põhjendatud hinnangu andmine.<br/>         Väitlus, väitluse reeglid.<br/>         Argumenteerimine, veenmine.<br/>         Ettekande ja kõne koostamine, näitlikustamine ja esitamine.<br/>         Veebisuhtluse eesmärgid, võimalused ja ohud.<br/>         Veebisuhtluskanalid: jututoad, blogid, vlogid, kommentaarid. Veebis kommenteerimine.<br/>         Keeleviisakus ja -väärikus.<br/>         Anonüümsuse mõju keelekasutusele.<br/>         Teabeallikad, alustekstid, tekstiloome.<br/>         Veebist ja trükistest teabe otsimine ning<br/>         teabeallikate ja info kriitiline hindamine.<br/>         Teabe talletamine ning süstematiseerimine.<br/>         Refereerimine ja tsiteerimine.</p> |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                   |  |  |
|--|-----------------------------------|--|--|
|  | Projekt, teadaanne, iseloomustus. |  |  |
|--|-----------------------------------|--|--|

## 2.3. Kirjandus

### 2.3.1. Õppeaine kirjeldus

Kirjandus on alates 5. klassist eraldi õppeaine, milles õpilane arendab oma lugejaoskusi, kujundlikku mõtlemist ja verbaalset loomevõimet. Ilukirjanduse ja rahvaluule lugemise, analüüsi ja tõlgendamise kaudu kujundab õpilane oma esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi, arendab enda mõtte- ja tundemaailma. Kirjandusõpetus toetab õpilase isiksuse kujunemist, individuaalse ja kogukondliku identiteedi määratlemist, laiemalt aga kultuuri eripära ja mitmekülgsuse teadvustamist. Lugemis- ja tekstitoimingud on kirjandusõpetuse loomulik ja vajalik alus, sest kirjandust saab õppida vaid lugedes. Eesmärgistatud lugemine, eri lugemisviiside ja -mudelite kasutamine, lugemisülesannete täitmine, oma lugemisoskuse hindamine ja lugemiskogemuse jagamine toetab õpilase kujunemist oskuslikuks lugejaks. Põhikooli kirjandusõpetuses loetakse õpilastele lähedasi ja olulisi teemasid käsitlevaid ilukirjandusteoseid, mis aitavad mõista inimestevahelisi suhteid ja arendada empaatiavõimet, kujundada õpilase lugemisharjumusi ning tugevdada tema sisemist motivatsiooni lugeda. Tehnoloogiliselt laienenud lugemisvõimaluste hulgast valib õpilane endale sobivad, tundes paberraamatu kui peamise trükise kõrval ka audio- ja e-raamatute kasutamise ning sisu omandamise spetsiifikat.

Järk-järgult kirjanduse väljendusvahendeid tundma õppides ja muid tekstist arusaamist toetavaid oskusi omandades jõuab õpilane teose kui terviku tähendusvälja mõistmiseni ja selle väärtustamiseni. Eri liiki ilukirjandustekste, nii tervikteoseid kui ka tekstikatkendeid lugedes saab õpilane erinevaid lugemis- ja analüüsikogemusi, arendab oma interpreteerimis- ja sünteesivõimet, täiendab oma keelepädevust, sh sõnavara ja õigekeelsust, suhestab ennast aktuaalsete eluliste teemade ja probleemidega, kujundades seeläbi mina- ja maailmapilti. Tekstianalüüsi ja -tõlgendamise oskus on põhikooli kirjandusõpetuse põhieesmärk, mis on lahutamatu kirjanduse poeetika tundmisest, sealhulgas kujundlikkuse mõistmisest selle mitmetähenduslikkuses ja terviklikkuses. Ilukirjandusteose eritlemiseks peab õpilane valdama metakeelt kui tööriistakasti, mis avaks talle poeetilise teksti väljenduslikud võtted ja tähenduste paljususe.

Kirjandusteoste valiku põhikriteeriumideks on Kunstiväärtus, humanistlik suunitlus ning positiivne mõju õpilastele, teoses püstitatud probleemide aktuaalsus õpilaste kõlbelisel kasvatamisel ning sallivuse kujundamisel. Samuti peetakse teoste valikul silmas õpilaste eakohaseid psühholoogilisi ja intellektuaalseid võimeid ning huvisid. Lugemisvara valikul arvestatakse eesti ja maailmakirjanduse, klassikalise ja tänapäeva kirjanduse ning eri žanre esindavate luule-, proosa- ja draamateoste põhjendatud proportsioone, nais- ja meesautorite esindatust ning kooliastmele kohaseid teemavaldkondi. Tervikteoste valikul võib õpetaja jagada soovitusi, arvestades nii õpilaste eelistusi, huvisid kui ka lugemisvõimet. Põhikoolis on kohustuslik lugeda igas klassis vähemalt neli tervikteost, kuid soovitus on lektüürraamatute arvu võimaluse korral suurendada ja õpilasi valikutesse kaasata.

Kultuuri järjepidevust ja põlvkondlikku sidusust silmas pidades peab tervikteoste soovituslik valik sisaldama rohkesti eesti väärtkirjandust (sh tüvitekste, klassikateoseid), mida käsitletakse ühiselt.

Et toetada paikkondlikku identiteeti ja teadvustada rahvapärimuse rolli kultuuris, pööratakse kirjandusõpetuses tähelepanu regionaalsele kirjandusele ja folklooripärandile. Traditsioonilist folkloorikäsitlust tuleb tänapäevastada, et õpilane mõistaks paremini pärimuskultuuri olemust ja funktsioone, suudaks õpituga paremini suhestuda ning tajuks, et folkloor on elav ja ajas muutuv nähtus. Pärimuskultuuri tundmine õpetab õpilast väärtustama ja hoidma rahvus- ja omakultuuri.

Kirjandustundides tegeleb õpilane ka aimetekstidega, mis on seotud kirjanike ja teiste kultuurilooliselt tähenduslike isikutega (nt elulugu, intervjuu autoriga), ja meediatekstidega, mis vahendavad kirjandusteoste kohta arvustavaid seisukohti (nt raamatututvustus, arvustus, blogi). Kultuuriloolised tekstid avavad identiteeti kujundavaid asjaolusid, aitavad mõista minevikku ja olevikku, kujundavad ajaloo- ja kultuuriteadvust. Ühtlasi õpib õpilane tundma teose kirjanduslikku ja ajaloolist konteksti ning autorist lugejani kulgevat kirjandusprotsessi. Kirjandusteoste üle arutlemiseks ja nende sügavuti mõistmiseks peab õpilane tundma kirjandusteaduslikku mõistestikku ja kirjanikega seotud kultuuriloolist tausta. Eelkõige on tähtis, et säiliks lugemishuvi ja areneksid tõlgendusoskused, kuid selleks on tarvis ka faktiteadmisi ja mõistevaramut.

Õppeprotsessis pakutakse õpilasele rohkesti omaloomingulisi, sealhulgas kirjandusteostele, teistele tekstidele ja oma elamustele tuginevaid kirjutamiskogemusi, et ergutada ja väärtustada loovust ning tuua esile oma isikupära ja anne. Eneseväljendusoskuse igakülgse arendamise huvides analüüsib õpilane tekste ja katsetab omaloomingut nii kirjalikult kui ka suuliselt. Suulised sooritusülesanded, sh jutustamine ja esitamine on olulised just jagamis- ja tagasisidekogemuse saamiseks. Loominguline eneseväljendus kirjanduse õppimisel hõlmab muu hulgas suhtlemist veebikeskkondades, info hankimist ja kriitilist hindamist, digitaalse sisu loomist, selle muutmist ja taasesitamist.

Kirjandusõpetuse kaudu suunatakse õpilast mõistma Kunstiliikide vahelisi seoseid, avastama viise, kuidas kirjanduslikud süžeed, karakterid, teemad ja motiivid leiavad kasutamist ning edasiarendamist teatris, filmis, Muusikas ja kujutavas Kunstis. Kirjandus lõimub eeskätt keeleõpetusega, aga ka kõikide teiste õppeainetega ning toetab õppesisu ja õpitulemuste kaudu õppekava üldpädevuste kujundamist ja läbivate teemade käsitlemist. Läbivate teemade käsitlemise iseloom, sügavus ja raskuspunkt on klassiti erinev ning paljuski seotud kirjandustekstide valikuga.

### 2.3.2. Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud

| II kooliaste | III kooliaste |
|--------------|---------------|
|--------------|---------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) õpib tundma kirjandust ja pärimust rahvuskultuuri osana, tutvub eri rahvaste kirjanduse ja kultuuriga;</li> <li>2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;</li> <li>3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet;</li> <li>4) õpib tundma ilukirjandusteose poeetikat, iseloomustab ja võrdleb teose tegelasi, kirjeldab süžeed ja olustikku ning sõnastab peamõtte, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara;</li> <li>5) loeb, analüüsib ja mõistab jõukohase keerukusega eri žanris laste- ja noortekirjandust nii eesti kui ka maailmakirjandusest, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi;</li> <li>6) rikastab lugedes oma mõtte- ja tundemaailma, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.</li> </ol> | <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) süvendab oma arusaama kirjandusest kui kultuuri- ja Kunstinähtusest, selle rollist identiteedi kujundamisel ja ühiskonna mõtestamisel, tunneb ning väärtustab rahvuskultuuri traditsioone ja pärimust;</li> <li>2) arendab oma loovvõimeid, jutustamis- ja esitamisoskust, kirjutab eakohasel tasemel ja keeleliselt korrektseid kirjeldavas, jutustavas ja arutlevas laadis ning eri žanrites tekste, väljendab ja põhjendab oma arvamust nii suuliselt kui ka kirjalikult;</li> <li>3) leiab, hindab kriitiliselt ja kasutab otstarbekalt eri allikates ja keskkondades pakutavat teavet, arvestab teabe kasutamise ja avaldamise head tava ning õiguslikke sätteid;</li> <li>4) õpib mitmekülgsemalt ja sügavamalt tundma ilukirjandusteose poeetikat, analüüsib teose süžeed, tegelasi ja olustikku, märkab kompositsiooni erijooni ning arutleb käsitletud probleemide ja väärtuste üle, tõlgendab kujundlikku keelt ja rikastab oma sõnavara;</li> <li>5) loeb, analüüsib, tõlgendab ja mõistab nii eakohast noortekirjandust kui ka eri žanrites eesti ja maailmakirjanduse klassikat, loeb luule-, proosa- ja draamatekste, arendab oma lugemisoskusi;</li> <li>6) rikastab lugedes oma mõtlemis- ja väljendusoskust, täiendab enda kultuuri- ja kirjandusteadmisi, kujundab esteetilisi hoiakuid ja eetilisi tõekspidamisi.</li> </ol> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Lõiming                                                                                                                                     | Läbivad teemad                                                                                                                                             |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1) annab tekstile või seisukohale tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;</li> <li>2) sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;</li> <li>3) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;</li> <li>4) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;</li> <li>5) sõnastab teksti kohta küsimusi ja esitab vastuväiteid, avaldab arvamust;</li> <li>6) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;</li> <li>7) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;</li> <li>8) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;</li> <li>9) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid, leiab neist vajaliku teabe;</li> <li>10) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;</li> <li>11) esineb suuliselt, võtab sõna, koostab ja peab lühikese ettekande;</li> </ol> | <p>Tekst.</p> <p>Tekstiliigid: instruktsioon, käsikirjas kirjatatud teade, SMS-teade, e-kiri, jutustus, luuletus, näidend.</p> <p>Kommunikatsioon internetis (jututuba, foorum) ja seal kasutatavad tekstiliigid.</p> <p>Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.</p> <p>Teksti teema, allteemad ja peamõtte.</p> <p>Tekstitüübid: kirjeldus, jutustus, arutlus.</p> <p>Sõnavara kasutamine erinevates tekstides.</p> <p>Teksti koostamine ja kirjutamine.</p> <p>Lihtsama teksti toimetamine.</p> <p>Omaloomingulise töö kirjutamine (jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava põhjal, fantaasiajutt).</p> <p>Lugemiskogemus.</p> <p>Eesmärgistatud lugemine, kuulamine, kokkuvõtte tegemine.</p> <p>Raamatust</p> | <p>Inimeseõpetus</p> <p>Eesti keel</p> <p>Ajalugu</p> <p>Loodusõpetus</p> <p>Muusika</p> <p>Kunst</p> <p>Ühiskonnaõpetus</p> <p>Ajalugu</p> | <p>Kultuuriline identiteet</p> <p>Väärtused ja kõlblus</p> <p>Teabekeskond ja meediakasutus</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>Tervis ja ohutus</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>12) kirjutab eesmärgipäraselt ja olukohaselt eri liike eakohaseid tekste;</p> <p>13) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;</p> <p>14) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trüki- ja digisõnastikke, leiab sõnaartiklist vajaliku teabe.</p> | <p>kokkuvõtte ning raamatu kohta lugemissoovituse kirjutamine.</p> <p>Sõnavara ja suulise kõne arendamine.</p> <p>Ilukirjanduse teoste leksika aktiveerimine,</p> <p>sõnavara laiendamine.</p> <p>Oma arvamuse väljendamine ja põhjendamine.</p> <p>TEOSED</p> <p>Rahvaluule,</p> <p>Vene muinasjutud,</p> <p>Eesti muinasjutud, Mõistatused,</p> <p>Vanasõnad ja kõnekäänud,</p> <p>Paikkondliku algupäraga (nt Tallinna) legendid,</p> <p>J. Kross „Mardileib”,</p> <p>O. Luts „Ülemiste vanake”,</p> <p>Kunstmuinasjutt,</p> <p>H. C. Andersen „Metsluiged”,</p> <p>P. Jeršov „Küürselg sälg”,</p> <p>W. Hauffi muinasjutt,</p> <p>A. Tšehhov „Lapsed”,</p> <p>E. Raud „Roostevaba möök”,</p> <p>F. Tuglase „Siil”,</p> <p>L. Andrejev „Kussaka”,</p> <p>V. Solouhhin „Tasuja”,</p> <p>A. Puškini luuletused,</p> <p>F. Tjutševi luuletused,</p> <p>A. Fet luuletused,</p> |  |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

|  |                                                                                                                                                                                                                          |  |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
|  | I. Bunini luuletused,<br>M. Lermontovi luuletused,<br>M. Lermontov „Borodino“,<br>L. Tolstoi „Petja Rostov“, („Sõda ja rahu" katkend)<br>Fantaasiajutt,<br>N. Gogol „Õhtud külas Dikanka lähedal“,<br>R. Bradbury teosed |  |  |
|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## 6. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Lõiming                                                                                                                                                                                            | Läbivad teemad                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetiketi norme;<br>2) eristab keelevariante, toob näiteid nende kasutusest;<br>3) esitab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;<br>4) väljendab oma mõtteid vabalt, loogiliselt ja sidusalt, teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;<br>5) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;<br>6) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahemärgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid; | Kirjakeele mõiste.<br>Keelenormi mõiste ja variatiivsus.<br>Kõnekultuur.<br>Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.<br>Leksikoloogia ja fraseoloogia.<br>Paronüümid.<br>Oma- ja laensõnad.<br>Vananenud sõnad ja neologismid.<br>Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika.<br>Morfoloogia ja sõnamoodustus.<br>Arvsõnade iseloomustus.<br>Määrsõnade iseloomustus. | Inimeseõpetus<br>Eesti keel<br>Kirjandus<br>Loodusõpetus<br>Muusika<br>Kunst<br>Ajalugu<br>Informaatika<br>Matemaatika<br>Inglise keel<br>Inimeseõpetus<br>Eesti keel<br>Kirjandus<br>Loodusõpetus | Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskond ja meediakasutus<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>7) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörd sõna vorme;</p> <p>8) leiab ja hindab kriitiliselt teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud (usaldusväärset) informatsiooni enda tekstides;</p> <p>9) hindab kuulnud informatsiooni usaldusväärsust;</p> | <p>Eessõnad iseloomustus.</p> <p>Sidesõnad üldiseloomustus.</p> <p>Abisõnad iseloomustus.</p> <p>Hüüdsõnad.</p> <p>Süntaks. Samaliigilised lauseliikmed.</p> <p>Liht- ja liitlause.</p> <p>Ortograafia ja interpunktsioon.</p> <p>Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves ja eesliidetes.</p> <p>Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades.</p> <p>HE ja HИ kokku- ja lahkukirjutamine eri sõnaliikidesse kuuluvate sõnadega.</p> <p>Arvsõnade õigekiri.</p> <p>Määrsõnade õigekiri.</p> <p>Eessõnade õigekiri.</p> <p>Samaliigiliste sõnade eraldamine kirjavahemärkidega.</p> <p>Interpunktsioon liitlausetes.</p> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## 7. klass

| Õpitulemused                                                                                                                    | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                               | Lõiming                                     | Läbivad teemad                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|-------------------------------------------------|
| 1) annab suulisele või kirjalikule tekstile põhjendatud tagasisidet, väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid; | Teabeallikad, alustekstid, tekstiloomed.<br>Veebist ja trükistest teabe otsimine.<br>Tekstid elektroonilises keskkonnas. | Inimeseõpetus<br>Eesti keel<br>Loodusõpetus | Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                           |                                                                                                                                              |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ol style="list-style-type: none"> <li>2) arutleb eakohastel teemadel, lahendab keelealaseid probleemülesandeid;</li> <li>3) eristab ja analüüsib kuuldu ja loetu põhjal peamist informatsiooni ning olulisi seisukohti;</li> <li>4) teeb kuuldust ja loetust kokkuvõtte nii suuliselt kui ka kirjalikult;</li> <li>5) esitab loetu põhjal küsimusi, teeb järeldusi ning annab hinnanguid;</li> <li>6) sõnastab probleemi, väljendab oma arvamust, esitab argumente ja toob näiteid;</li> <li>7) loeb tabeleid, diagramme, skeeme ja tingtähiseid ning kasutab neid enda koostatud tekstides;</li> <li>8) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;</li> <li>9) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;</li> <li>10) valdab peamisi tekstisidususvõtteid;</li> <li>11) valmistub esinemiseks etappide kaupa;</li> <li>12) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);</li> <li>13) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistatusnõudeid;</li> <li>14) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;</li> </ol> | <p>Tekst.</p> <p>Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstdid), nende eesmärgid ning keelekasutus.</p> <p>Tarbetekstidest olulise info leidmine.</p> <p>Teabetekstide (õpikutekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus.</p> <p>Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine.</p> <p>Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.</p> <p>TEOSED</p> <p>F.R. Kreutzwald „Kalevipoeg”,</p> <p>vene eepiline kangelaslaul,</p> <p>L. Tolstoi „Lapsepõlv”,</p> <p>M. Gorki „Lapsepõlv“, „Inimeste seas”,</p> <p>F. Tuglas „Väike Illimar”,</p> <p>A. Puškini luuletused,</p> <p>M. Lermontovi luuleteosed,</p> <p>F. Tjuttševi luuletused,</p> <p>A. Feti luuletused;</p> <p>L. Koidula luuleteosed,</p> <p>D. Vaarandi Luuleteos,</p> <p>D. Defoe „Robinson Crusoe”,</p> <p>N. Leskov „Metsloom”</p> <p>W. Shakespeare'i „Romeo ja Julia”,</p> <p>O. Henry teosed,</p> <p>S. Jesenini luuletused,</p> | <p>Muusika</p> <p>Kunst</p> <p>Ühiskonnaõpetus</p> <p>Informaatika</p> <p>Matemaatika</p> | <p>Teabekeskond ja meediakasutus</p> <p>Tehnoloogia ja innovatsioon</p> <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| 15) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;<br>16) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti õigekirjakorrektorit;<br>17) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara. | K. Simonov luuleteosed,<br>A. Puškini luuletused,<br>E. Enno luuletused,<br>O. Luts „Kevade”,<br>A. Tšehhov „Kameeleon”, „Paks ja peenike”,<br>A. Puškin “Väikesed tragöödiad”<br>J. Švarts „Draakon”;<br>I. Bunin „Lapti<br>M. Lermontov "Laul tsaar<br>I. Vassiljevitšist"<br>V. Hugo „Hüljatud“ |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

## 8. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Õppesisu/Teemavaldkond.<br>Teema, alateema                                                                                              | Lõiming                                                                                                                           | Läbivad teemad                                                                                                   |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;<br>2) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;<br>3) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid; | Tekst.<br>Teksti liigid ja teksti stiil.<br>Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstid), nende eesmärgid ning keelekasutus. | Inimeseõpetus<br>Eesti keel<br>Loodusõpetus<br>Muusika<br>Kunst<br>Ühiskonnaõpetus<br>Informaatika<br>Matemaatika<br>Inglise keel | Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskkond ja meediakasutus<br>Tehnoloogia ja innovatsioon |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |  |                                                                      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------|
| <p>4) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab peamisi tekstisidususvõtteid;</p> <p>5) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;</p> <p>6) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);</p> <p>7) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;</p> <p>8) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistusnõudeid;</p> <p>9) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;</p> <p>10) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;</p> <p>11) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti</p> <p>12) õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;</p> <p>13) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.</p> | <p>Tarbetekstide (juhend) eesmärk, tunnused ja ülesehitus.</p> <p>Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal järelduste tegemine.</p> <p>Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus.</p> <p>Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine.</p> <p>Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.</p> <p>TEOSED</p> <p>A. Puškini luuletused,</p> <p>M. Lermontovi luuletused,</p> <p>W. Scott „Ivanhoe”,</p> <p>A. Puškin „Kapteni tütar”,</p> <p>E. Bornhöhe „Tasuja”,</p> <p>I. Turgenev „Mumuu”,</p> <p>L. Tolstoi „Sõda ja rahu“ (atkend)</p> <p>A. Puškin „Belkini jutustused”,</p> <p>N. Gogol „Revident”, „Sinel”</p> |  | <p>Tervis ja ohutus</p> <p>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine</p> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|----------------------------------------------------------------------|

|  |                            |  |  |
|--|----------------------------|--|--|
|  | F. Dostojevski „Valge ööd” |  |  |
|--|----------------------------|--|--|

## 9. klass

| Õpitulemused                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Õppesisu/Teemavaldkond. Teema, alateema                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Lõiming                                                                                                                                      | Läbivad teemad                                                                                                                                                               |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1) hindab kriitiliselt suhtlusmooduseid, sh visuaalset, kuuldelist, žestilist ja tekstilist osa;<br>2) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, liigist, eesmärgist, autorist ja suhtlusolukorrast;<br>3) koostab jutustavaid, kirjeldavaid ja arutlevaid tekste ning esitab neid;<br>4) ehitab teksti üles vastuvõtjat arvestades, järjestab ja seostab info loogiliselt ning valdab<br>5) peamisi tekstisidususvõtteid;<br>6) kirjutab ja valmistub esinemiseks etappide kaupa;<br>7) esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne);<br>8) analüüsib enda ja teiste keelevahendite valiku sobivust olukorrast lähtudes;<br>9) vormistab korrektselt eri liiki tekste, arvestab olukorda ja adressaati, järgib keelenorme ja vormistatusnõudeid; | Tekst.<br>Teksti liigid ja teksti stiil.<br>Peamised tekstiliigid (tarbe-, teabe- ja meediatekstdid), nende eesmärgid ning keelekasutus.<br>Tarbetekstide (juhend, elulookirjeldus, avaldus, seletuskiri) eesmärk, tunnused ja ülesehitus.<br>Tarbetekstidest olulise info leidmine ning selle põhjal<br>järeltuste tegemine.<br>Teabetekstide (õpikutekst, populaarteaduslik tekst) eesmärk, tunnused ning ülesehitus.<br>Eri liiki tekstide lugemine ja võrdlemine.<br>Teabe ning ilukirjanduse tekstide tõlgendamine, analüüsimine ja hindamine.<br><b>Teosed</b><br>M. Gorki „Vanaeit Izergil”,<br>A. Bloki luuletused, | Inimeseõpetus<br>Eesti keel<br>Loodusõpetus<br>Muusika<br>Ajalugu<br>Kunst<br>Ühiskonnaõpetus<br>Informaatika<br>Matemaatika<br>Inglise keel | Kultuuriline identiteet<br>Väärtused ja kõlblus<br>Teabekeskond ja meediakasutus<br>Tehnoloogia ja innovatsioon<br>Tervis ja ohutus<br>Elukestev õpe ja karjääri kujundamine |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>10) iseloomustab peamisi tekstiliike, nende põhijooni ning kasutamise võimalusi;</p> <p>11) teab, et teksti väljenduslaad oleneb teksti kasutusvaldkonnast, -liigist ja autorist;</p> <p>12) leiab õigekirjajuhiseid veebist ning sõna- ja käsiraamatutest, kasutab arvuti</p> <p>13) õigekirjakorrektorit ja hindab kriitiliselt õigekeelsussoovitusi;</p> <p>14) rikastab lugemise kaudu oma sõnavara ning kasutab mitmekesiseid grammatilisi tarindeid.</p> | <p>A. Ahmatova luuletused,<br/>V. Brjussovi luuletused,<br/>N. Gumiljovi luuletused,<br/>V. Majakovski luuletused,<br/>V. Nabokov „Juhus”,<br/>M. Šolohhov „Inimese saatus”,<br/>A. Solženitsõn „Küll on kahju”,<br/>M. Bulgakov „Koera süda”, A. Kuprini „Junkur”,<br/>L. Andrejev „Noorsugu”,<br/>A. Vampilov „Kohtumine”, M. Unt „Hüvasti, kollane kass”,<br/>V. Šukšin „Naljatilik”,<br/>vähemalt kolm uudisproosateost<br/>õpetaja valikul</p> |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|